

Program studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2023/24

studia II stopnia
profil praktyczny

Akademia Nauk Stosowanych im. Józefa Gołuchowskiego

@copyright by Akademia Nauk Stosowanych im. Józefa Gołuchowskiego

Spis treści

Opis kierunku studiów	3
Plan studiów	11
Efekty uczenia	15
Macierz.....	25
Przewodniki po przedmiotach.....	30
Moduł kierunkowy	31
Moduł specjalnościowy	
Cyberbezpieczeństwo	244
Zarządzanie kryzysowe	293

Opis kierunku studiów

|

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo Narodowe
Poziom kwalifikacji PRK	7
Jednostka naukowo-dydaktyczna do której organizacyjnie przyporządkowane są studia	Wydział Nauk Społecznych i Technicznych
Jednostka wewnętrzna właściwa merytorycznie dla studiów	Katedra Bezpieczeństwa Narodowego
Dziedzina nauki	Dziedzina Nauk Społecznych – dziedzina wiodąca (90%) Dziedzina Nauk Humanistycznych (10%)
Dyscyplina naukowa	Nauki o bezpieczeństwie – dyscyplina wiodąca (80%) Nauki o polityce i administracji (10%) Językoznawstwo (10%)
Forma	Studia niestacjonarne
Profil	Praktyczny
Stopień	Drugi
Specjalności/Specjalizacje	Cyberbezpieczeństwo Zarządzanie Kryzysowe
Punkty ECTS (w tym 1. punkty ECTS do wyboru; 2. Punkty	120

dotyczące zajęć praktycznych; 3. Punkty)		
1.	Punkty ECTS w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	102
2.	Punkty ECTS uzyskane z dziedziny nauk humanistycznych	12
3.	Punkty ECTS przypisane zajęciom do wyboru	38
4.	Punkty ECTS przypisane zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	62
Czas realizacji		2 lata (4 semestry)
Uzyskiwany tytuł zawodowy		magister
Warunki przyjęcia na studia		Przyjętym na studia może być kandydat legitymujący się dyplomem ukończenia studiów I stopnia, po spełnieniu wymogów formalnych zawartych w Regulaminie Studiów ANSG oraz stosownych uchwałach i zarządzeniach organów uczelni w sprawie rekrutacji na dany rok akademicki. Jeżeli kandydat ukończył studia I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe bądź studia I stopnia na kierunku innym niż Bezpieczeństwo Narodowe, przypisanego do dyscypliny wiodącej – nauki o bezpieczeństwie, przyjęcie na studia nie niesie za sobą konieczności wyznaczania różnic programowych. W innym przypadku dziekan wydziału, w strukturze którego znajduje się kierunek Bezpieczeństwo Narodowe, decyduje o wyznaczeniu studentowi różnic programowych i sposobów ich realizacji, umożliwiających osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Terminem realizacji różnic programowych jest koniec I semestru.

Założenia studiów i przyjęte rozwiązania organizacyjne	Przemiany geopolityczne które dokonały się Europie na przełomie lat 80. i 90. XX wieku, przekreśliły obowiązujący od zakończenia II wojny światowej system militarnych i politycznych sojuszy. Kres rywalizacji pomiędzy NATO a Układem Warszawskim nie oznaczał jednak ani zakończenia międzynarodowej rywalizacji, ani nie stworzył państwom kontynentu stałego, nienaruszalnego systemu bezpieczeństwa. Dotyczy to zarówno bezpieczeństwa państwa w skali globalnej, jak i spojrzenia na problem bezpieczeństwa w wymiarze wewnątrzpaństwowym. Przełom XX i XXI wieku przyniósł Europie i innym kontynentom nowe, globalne wyzwania. Zaliczają się do nich między innymi: międzynarodowy terroryzm motywowany przesłankami ideologicznymi czy religijnymi, polityczny ekstremizm, dezorganizujący życie publiczne w wielu częściach świata, związane z rozwojem nowych form komunikacji zagrożenia o charakterze cybernetycznym, coraz poważniejszy problem imigrantów i kwestia ich integracji w miejscach osiedlenia, wojny ekonomiczne i energetyczne prowadzące do przeniesienia rywalizacji mocarstw na płaszczyznę krajowych gospodarek, zaś w ostatnim czasie neoimperialna polityka Rosji, dążąca do destabilizacji obecnego układu sił oraz kwestionująca integralność terytorialną i suwerenność ościennych państw, w tym przede wszystkim zaatakowanej zbrojnie Ukrainy. Do tego dochodzą istotne wyzwania społeczne, które w przypadku nieskutecznego przeciwdziałania mogą przerodzić się w czynniki zagrażające normalnemu funkcjonowaniu państw i społeczeństw. Do tej kategorii zaliczyć można rozprzestrzenianie się zaraźliwych chorób, skutkujące – wobec postępującej globalizacji – przerodzeniem się w pandemię oraz związane z tym problemy natury społecznej i ekonomicznej. Innymi wyzwaniami natury społecznej są problem narkomanii i międzynarodowego handlu narkotykami, niekontrolowany wzrost bezrobocia, prowadzący do społecznego wykluczenia szerokich warstw ludności, wzrost przestępczości zorganizowanej, mającej często międzynarodowe powiązania. Powyżej naszkicowane problemy można zaliczyć do wyzwań cywilizacyjnych Europy i świata u początków trzeciej dekady XXI wieku. Ich właściwa identyfikacja stawia przed władzami Rzeczypospolitej Polskiej i całym społeczeństwem istotne zadania w zakresie realizacji działań zmierzających do zapewnienia Polsce i Polakom bezpieczeństwa w wymiarach osobistym, państwowym i globalnym. Powyższe założenie nie jest tylko zwrotem retorycznym, lecz podstawą wypracowywanych w tym zakresie strategii państwa oraz realnym wymogiem kierowanym do instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, organizacji społecznych. Bezpieczeństwo – tak istotne z punktu widzenia sprawnego funkcjonowania państwa – stało się przedmiotem zainteresowania instytucji badawczych, zaś uzyskane w toku badań wnioski pozwalają na efektywne udoskonalanie istniejących systemów bezpieczeństwa i skuteczniejszą analizę zjawisk i procesów bezpieczeństwa zagrażających. Takie podejście do problematyki przekłada się na coraz powszechniejsze traktowanie bezpieczeństwa jako odrębnej, dysponującej własną metodologią badań dyscypliny naukowej. Naturalną konsekwencją tego jest umieszczanie studiów z zakresu bezpieczeństwa w ofercie edukacyjnej polskich uczelni.
--	---

	Wychodząc naprzeciw potrzebom edukacyjnym osób pragnących zgłębiać teoretyczną oraz praktyczną wiedzę na temat procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem państwa oraz systemu bezpieczeństwa narodowego, chcących zdobyć umiejętności niezbędne do podejmowania pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem, a także chcących kontynuować naukę w tym zakresie i podnosić własną wiedzę, umiejętności i kompetencje zawodowe, Akademia Nauk Stosowanych im. Józefa Gołuchowskiego prowadzi studia drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Celem studiów jest dostarczenie studentom praktycznej, pogłębionej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych dziedzin, pozwalającej na rozumienie złożonych zagadnień, procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa oraz umiejętność wykorzystania ich w pracy zawodowej oraz działalności społecznej, a także ukazanie zakresu uprawnień administracji państwowej i samorządowej oraz różnego rodzaju instytucji i organizacji realizujących zadania w sferze bezpieczeństwa państwa. Tematyka studiów obejmuje funkcjonowanie nowoczesnych systemów bezpieczeństwa w odniesieniu do poszczególnych obszarów funkcjonowania państwa. W ramach studiów analizie poddane zostają między innymi organizacja i system zarządzania kryzysowego na różnych szczeblach administracji, problematyka skutecznego i efektywnego zarządzania systemami bezpieczeństwa, organizacja systemu ratownictwa medycznego, system ochrony cyberprzestrzeni. Studenci zdobywają wiedzę z zakresu zróżnicowanej problematyki bezpieczeństwa militarnego, ekonomicznego, energetycznego, socjalnego, ekologicznego, medycznego, poznają specyfikę współczesnych konfliktów oraz mechanizmy rządzące polityką zagraniczną, także w wymiarze geopolitycznym. Zapoznają się z techniką i metodyką pisania analiz dotyczących bezpieczeństwa, wzbogacają swój zasób językowy o specjalizację terminologię anglojęzyczną. Celem właściwej organizacji toku studiów przedmioty zostały podzielone na moduł kierunkowy oraz moduły specjalnościowe (do wyboru). W ramach modułu kierunkowego studenci na III semestrze studiów mogą dokonywać wyboru poszczególnych przedmiotów, zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami. Moduł specjalnościowy realizowany jest w IV semestrze studiów. W celach uelastycznienia oraz indywidualizacji kształcenia program studiów przewiduje kształcenie w dystansie przestrzennym pomiędzy nauczycielem akademickim a studentami (słuchaczami), za pomocą metod i technik kształcenia na odległość oraz przy wykorzystaniu elektronicznych środków masowego przekazu (e-learning). Kształcenie na odległość odbywa się za pomocą dedykowanego oprogramowania komputerowego, stanowiącego własność Uczelni, bądź udostępnianego przez licencjonowanego usługodawcę, przy wykorzystaniu technologii webcast. Kształcenie na odległość odbywa się zgodnie z Regulaminem Kształcenia na Odległość ANSG.
--	---

Sylwetka absolwenta	Absolwent studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, studia II stopnia w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, profil praktyczny, ze specjalnościami zawodowymi: Cyberbezpieczeństwo oraz Zarządzanie Kryzysowe posiada kwalifikacje obejmujące wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne w zakresie nauk społecznych: Absolwent posiada pogłębioną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej. Ponadto dysponuje również wiedzą dotyczącą metodologii badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie, oraz zna różne metody i techniki gromadzenia, analizy oraz interpretacji danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa. Absolwent studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe posiada pogłębioną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych, prawnych oraz społecznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej. Ma również pogłębioną wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa, relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego oraz wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego. Absolwent posiada także wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa. W tym zakresie posiada także zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki oraz działań ratowniczych, jak również doskonale jest obeznany z nowoczesnymi technologiami wykorzystywanymi w systemie bezpieczeństwa narodowego. Dysponuje wiedzą na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z tematyką studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, problematyki ochrony własności przemysłowej, i prawa autorskiego, zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz posiada wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemami bezpieczeństwa. Absolwent posiada także pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO. Dysponuje pogłębioną wiedzą na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym, jak również jest w doskonały sposób zaznajomiony z mechanizmami działań, kompetencji i zadań organów władzy publicznej oraz instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych. Ponadto absolwent ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa. Absolwent studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach, analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych, jak również prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych. Ponadto posiada umiejętności w praktyczny sposób wykorzystywać zdobytą wiedzę na temat wybranych
----------------------------	---

	elementów taktyki współczesnego pola walki i działań ratowniczych oraz oceniać przydatność i wskazywać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa. Absolwent potrafi obiektywnie interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa, jak również umie ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa. Ponadto ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, politologii, stosunków międzynarodowych, nauk medycznych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym, a także potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi. Absolwent potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie, jak również potrafi pracować zespołowo, pełnić różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami. Ma również umiejętność posługiwania się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym, a także wykorzystywania zdobytej wiedzy, formułowania oraz rozwiązywania problemów w tym zakresie oraz potrafi wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego. Absolwent potrafi również uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień. W tym zakresie potrafi również przygotowywać ustne wypowiedzi dotyczącej zagadnień związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego. Absolwent ma także umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie. Absolwent na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe ANSG doskonale rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego. Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego oraz potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu. Jest również przygotowany do efektywnego realizowania postawionych zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę. Absolwent rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych oraz ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa. Ponadto rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego, jak również potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności. Absolwent potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk oraz jest przygotowany, aby w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk. Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej oraz potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.
--	---

Języki obce na studiach	Preferowanym językiem obcym, którego opanowanie w stopniu przewidzianym w programie studiów pozwoli na realizację zakładanych efektów uczenia, jest język angielski. Jest to związane z potrzebą przyswojenia sobie przez studentów anglojęzycznej, powszechnie używanej na płaszczyźnie międzynarodowej, ale też krajowej, terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie
Partnerzy kierunku	Instytut Bezpieczeństwa i Rozwoju Międzynarodowego Środkowoeuropejski Instytut Badań i Analiz Strategicznych
Zajęcia ogólnouczelniane lub niezwiązane z kierunkiem studiów, w których student zobowiązany jest uczestniczyć	Brak
Praktyki studenckie	Praktyki studenckie (3 x 4 tygodnie) realizowane są zgodnie z Regulaminem Praktyk Studenckich ANSG stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 13/2022 Rektora Akademii Nauk Stosowanych im. Józefa Gołuchowskiego z dnia 1 października 2022 r. oraz kierunkowymi wytycznymi praktyk dla kierunku Bezpieczeństwo Narodowe. Nad prawidłowym przebiegiem praktyk czuwa kierunkowy opiekun praktyk, który oprócz nadzoru merytorycznego służy studentom pomocą w podejmowaniu praktyk w instytucjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa.

Plan studiów

Sem.	Przedmiot	Liczba godzin w sem.	Wykłady	Ćwiczeniaw arsztaty, projekty	Punkty ECTS	Zajęcia o charakterze praktycznym	Zajęcia do wyboru / Zajęcia w ramach specjalności	Forma weryfikacji efektów uczenia
I	System bezpieczeństwa narodowego	30	30	-	3	-	-	Egz.
	Prawo międzynarodowe publiczne	20	10	10	3	-	-	Egz.
	International Political Relations	30	15	15	4	-	-	Zal. n/o
	Geopolityka i geostrategia	30	15	15	4	-	-	Egz.
	Bezpieczeństwo militarne	30	30	-	3	-	-	Zal. n/o
	Podstawy kartografii i nawigacja satelitarna	20	20	-	3	-	-	Zal. n/o
	Współczesne konflikty zbrojne i wojny hybrydowe	30	15	15	3	-	-	Egz.
	Podstawy ratownictwa medycznego i medycyny pola walki	20	-	20	3	x	-	Zal. n/o
	Język angielski	30	-	30	4	x	-	Zal. n/o
	RAZEM	240	135	105	30			
II	Zarządzanie kryzysowe	30	15	15	3	-	-	Egz.
	Bezpieczeństwo socjalne	15	15	-	2	-	-	Zal. n/o
	Bezpieczeństwo energetyczne	15	15	-	2	-	-	Zal. n/o
	Bezpieczeństwo medyczne	20	20	-	3	-	-	Zal. n/o
	Cyberbezpieczeństwo	30	15	15	4	x	-	Egz.
	Planowanie obronne	30	20	10	2	-	-	Egz.
	Proseminarium	10	-	10	1	-	-	Zal
	Gra decyzyjna „...”	20	-	20	3	x	-	Zal. n/o
	Język angielski	30	-	30	4	x	-	Zal. n/o
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	-	-	-	6	x	-	Zal.
	RAZEM	200	100	100	30			
III	Bezpieczeństwo ekonomiczne / Bezpieczeństwo ekologiczne	30	30	-	2	-	x	Egz.
	Wojska Obrony Terytorialnej w systemie obronnym państwa / Teoria walki informacyjnej	20	10	10	2	-	x	Egz.

	Ekstremizmy polityczne / Ekstremizmy religijne	20	10	10	1	-	x	Egz.
	Techniki białego wywiadu (OSINT)	20	-	20	3	x		Zal. n/o
	Metodyka analiz zagrożeń bezpieczeństwa	20	5	15	3	x		Zal. n/o
	Taktyka „czarna” / taktyka „zielona”	30	-	30	3	x	x	Zal. n/o
	Język angielski	30	-	30	4	x		Zal. n/o
	Seminarium dyplomowe	30	-	30	5	-	x	Zal.
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	-	-	-	6	x		Zal.
	RAZEM	200	55	145	30			

SPECJALNOŚĆ: CYBERBEZPIECZEŃSTWO

IV	Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych	30	15	15	3	x	x	Zal. n/o
	Bezpieczeństwo baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	30	10	20	3	x	x	Zal. n/o
	Zarządzanie bezpieczeństwem informacyjnym	20	5	15	2		x	Egz.
	Technologie informacyjne a ochrona informacji niejawnych	30	10	20	4	x	x	Zal. n/o
	Audyt systemów teleinformatycznych	30	10	20	3	x	x	Zal. n/o
	Cyberprzestępczość i cyberterroryzm	30	20	10	2	-	x	Egz.
	Seminarium dyplomowe	30	-	30	7	-	x	Zal.
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	-	-	-	6	x		Zal.
	RAZEM	200	70	130	30	51%	32%	
	OGÓŁEM I-IV SEMESTR	840	360	480	120	51%	32%	

SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

IV	Podstawy prawne i system zarządzania kryzysowego w Polsce	20	20	-	2	-	x	Egz.
	Współpraca międzynarodowa i realizacja zobowiązań sojusznicznych w ramach zadań Zarządzania Kryzysowego .	20	10	10	2		x	Egz.
	Infrastruktura krytyczna i jej ochrona	20	10	10	2	x	x	Zal. n/o
	Służby i systemy ratownicze w Zarządzaniu Kryzysowym.	30	10	20	3	x	x	Zal. n/o
	Techniczne i praktyczne aspekty ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych .	30	5	25	3	x	x	Zal. n/o
	Współpraca i współdziałanie cywilno-wojskowe w Zarządzaniu Kryzysowym	10	5	5	1	x	x	Zal. n/o
	Gra decyzyjna – budowa lokalnego systemu zarządzania kryzysowego	40	10	30	4	x	x	Zal. n/o
	Seminarium dyplomowe	30	-	30	7	-	x	Zal.
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	-	-	-	6	x		Zal.
	RAZEM	200	70	130	30	51%	32%	
	OGÓŁEM I-IV SEMESTR	840	360	480	120	51%	32%	

Efekty uczenia się

Poziom kształcenia: studia magisterskie							
Poziom kwalifikacji (PRK): 7							
Profil kształcenia: praktyczny							
Dziedzina (dziedziny): Dziedzina nauk społecznych, Dziedzina nauk humanistycznych							
Dyscyplina (dyscypliny): nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce i administracji							
Lp.	Symbol Kierunkowych Efektów Uczenia	Opis efektów uczenia się dla kierunku Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie (W) potrafi (U) jest gotów do (K):	Odniesienie do ogólnych charakterystyk efektów uczenia się Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U)	Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S):			
				Charakterystyka ogólna dla wszystkich dziedzin nauki	Charakterystyka dla dziedziny	Charakterystyka dla dziedziny	Charakterystyka kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie.
WIEDZA (W)							
1.	W_01	Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
2.	W_02	Zna zaawansowaną terminologię, w tym terminologię anglojęzyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-

3.	W_03	Zna metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
4.	W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
5.	W_05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obronnym państwa	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
6.	W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych, prawnych i społecznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P7 U_W	P7S_WK	-	-	-
7.	W_07	Ma pogłębioną wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
8.	W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych w systemie bezpieczeństwa narodowego	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-

9.	W_09	Ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego	P7 U_W	P7S_WK	-	-	-
10.	W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki oraz działań ratowniczych	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
11.	W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z tematyką studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe oraz problematyki ochrony własności przemysłowej, i prawa autorskiego.	P7 U_W	P7S_WK	-	-	-
12.	W_12	Zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7 U_W	P7S_WK	-	-	-
13.	W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-

14.	W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
15.	W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
16.	W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
17.	W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
18.	W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemami bezpieczeństwa	P7 U_W	P7S_WG	-	-	-
UMIEJĘTNOŚCI (U)							
19.	U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-

20.	U_02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
21.	U_03	Potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
22.	U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki oraz działań ratowniczych	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
23.	U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
24.	U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
25.	U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
26.	U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, politologii, stosunków	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-

		międzynarodowych, nauk medycznych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym					
27.	U_09	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
28.	U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie	P7 U_W	P7S_UU	-	-	-
29.	U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
30.	U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełnić różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami	P7 U_W	P7S_UO	-	-	-
31.	U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-
32.	U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować	P7 U_W	P7S_UW	-	-	-

		oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego					
33.	U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P7 U_W	P7S_UK	-	-	-
34.	U_16	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	P7 U_W	P7S_UK	-	-	-
35.	U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	P7 U_W	P7S_UK	-	-	-
36.	U_18	Ma umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z	P7 U_W	P7S_UK	-	-	-

		zakresu nauk o bezpieczeństwie					
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)							
37.	K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-
38.	K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P7 U_W	P7S_KO	-	-	-
39.	K_03	Potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P7 U_W	P7S_KR	-	-	-
40.	K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-
41.	K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-
42.	K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P7 U_W	P7S_KR	-	-	-
43.	K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7 U_W	P7S_KR	-	-	-
44.	K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-

		celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego					
45.	K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-
46.	K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-
47.	K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P7 U_W	P7S_KK	-	-	-
48.	K_12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P7 U_W	P7S_KO	-	-	-

Legenda:

W_01	Kierunkowy Efekt Uczenia nr 1 z zakresu Wiedzy
U_01	Kierunkowy Efekt Uczenia nr 1 z zakresu Wiedzy
K_01	Kierunkowy Efekt Uczenia nr 1 z zakresu Kompetencji Społecznych
P...U_W	poziom (...), charakterystyka uniwersalna w zakresie Wiedzy
P...U_U	poziom (...), charakterystyka uniwersalna w zakresie Umiejętności
P...U_K	poziom (...), charakterystyka uniwersalna w zakresie Kompetencji Społecznych
P...S_WG	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Wiedzy (Głębia)
P...S_WK	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Wiedzy (Kontekst)
P...S_UW	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Wykorzystanie wiedzy)
P...S_UK	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Komunikowanie się)
P...S_UO	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Organizacja pracy)
P...S_UU	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Uczenie się)
P...S_KK	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Kompetencji Społecznych (Krytyczne podejście)
P...S_KO	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Kompetencji Społecznych (Odpowiedzialność)
P...S_KR	poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Kompetencji Społecznych (Rola zawodowa)

MACIERZ

	WIEDZA	W_01	W_02	W_03	W_04	W_05	W_06	W_07	W_08	W_09	W_10	W_11	W_12	W_13	W_14	W_15	W_16	W_17	W_18	UMIĘTNOŚCI	U_01	U_02	U_03	U_04	U_05	U_06	U_07	U_08	U_09	U_10	U_11	U_12	U_13	U_14	U_15	U_16	U_17	U_18	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	K_01	K_02	K_03	K_04	K_05	K_06	K_07	K_08	K_09	K_10	K_11	K_12
Systemy bezpieczeństwa narodowego																																																			
Prawo międzynarodowe publiczne																																																			
International Political Relations																																																			
Geopolityka i geostrategia																																																			
Bezpieczeństwo militarne																																																			
Podstawy kartografii i nawigacja satelitarna																																																			
Współczesne konflikty zbrojne i wojny hybrydowe																																																			
Podstawy ratownictwa medycznego i medycyny pola walki																																																			
Język angielski																																																			
Zarządzanie kryzysowe																																																			
Bezpieczeństwo socjalne																																																			

[illegible]

SPECJALNOŚĆ: CYBERBEZPIECZEŃSTWO

[illegible]

SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

[illegible]

[illegible]

PRZEWODNIKI PO PRZEDMIOTACH

MODUŁ KIERUNKOWY

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	System bezpieczeństwa narodowego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przekazanie wiedzy oraz ukształtowanie przekonania studentów o konieczności systemowego podejścia do tego procesu bezpieczeństwa narodowego. Doskonalenie wiedzy w zakresie rozpoznawania, oceny i analizy sytuacji politycznej, militarnej, gospodarczej, demograficznej, ekologicznej itd. tworzących determinanty systemu bezpieczeństwa narodowego. Poszerzenie oraz doskonalenie wiedzy o organizacji, funkcjach i zadaniach systemu bezpieczeństwa narodowego. Wykazanie związku systemu bezpieczeństwa narodowego z sojuszniczymi systemami bezpieczeństwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	P7U_W

W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P7U_W
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem bezpieczeństwa narodowego	P7U_W
Umiejętności		
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur pozwalających na efektywne funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	P7U_U
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P7U_U
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa państwa	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa RP	P7U_K
K_08	Rozumie złożoność i wieloaspektowość czynników systemu bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa. 2. Współczesne środowisko bezpieczeństwa – źródła zagrożeń bezpieczeństwa państwa. 3. Bezpieczeństwo zbiorowe (ONZ, NATO, Unia Europejska, OBWE). 4. Współczesny system bezpieczeństwa narodowego RP. 5. System obronny RP. System bezpieczeństwa a system obronności. 6. Prawne podstawy organizacji systemu bezpieczeństwa narodowego. 7. Organizacja systemu obronnego państwa. 8. Organizacja systemu bezpieczeństwa narodowego RP. 9. Zadania i struktura podsystemu kierowania. 10. Zadania i organizacja podsystemów wykonawczych w systemie bezpieczeństwa narodowego. 11. Rola, kompetencje i zadania organów konstytucyjnych w dziedzinie bezpieczeństwa państwa.	

	12. Miejsce i rola pozamilitarnego podsystemu w systemie bezpieczeństwa narodowego. Suma godzin - 30
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Komputer; Projektor multimedialny; Prezentacje multimedialne; Materiały poglądowe; – mapy / wykresy; – tablica do pisania markerami.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena wypowiedzi, aktywność. P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Kitler Waldemar et al., <i>Funkcjonowanie państwa w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny : system bezpieczeństwa narodowego RP w kontekście zagrożeń oraz prawnych aspektów funkcjonowania państwa</i> , Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2023.
uzupełniająca	· Świeboda H., <i>Prognozowanie zagrożeń bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej</i> , Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, Warszawa 2017; · Mickiewicz Piotr, <i>System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw</i> , Warszawa 2018.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania systemem bezpieczeństwa narodowego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem bezpieczeństwa narodowego		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur pozwalających na efektywne funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur pozwalających na efektywne funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa państwa	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa państwa		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa RP	Student rozumie znaczenie międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie złożoności i wieloaspektowości czynników systemu bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie złożoność i wieloaspektowość czynników systemu bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Prawo międzynarodowe publiczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy w zakresie prawa międzynarodowego publicznego oraz najważniejszych aspektów i zagadnień tego porządku prawnego z uwzględnieniem ich doniosłości z perspektywy praktycznej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie podstawowym z zakresu podstaw prawa	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Zna terminologię prawną wykorzystywaną w prawie międzynarodowym publicznym	P7U_W
W_15, W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat prawa międzynarodowego publicznego i jego znaczenia dla systemu globalnego bezpieczeństwa	P7U_W

Umiejętności		
U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z prawem międzynarodowym	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych zasad i reguł prawnych w zakresie problematyki będącej przedmiotem międzynarodowego publicznego	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z prawem międzynarodowym publicznym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowych norm prawnych dla problematyki bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
K_08	Rozumie znaczenie zagadnień prawnych dla efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie i przedmiot prawa międzynarodowego. Źródła prawa międzynarodowego 2. Podmioty prawa międzynarodowego. Terytorium państwowe – pojęcie i rodzaje 3. Przestrzeń powietrzna i kosmiczna 4. Pojęcie organizacji międzynarodowych i ich klasyfikacja 5. Zakaz użycia siły w stosunkach międzynarodowych Suma godzin -10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Prawo traktatowe 2. Podstawowe zasady odpowiedzialności międzynarodowej. Prawo dyplomatyczne i konsularne 3. Status prawny obszarów morskich w świetle prawa międzynarodowego. Obszary poza terytorium państwowym 4. Sytuacja prawna ludności w prawie międzynarodowym. Międzynarodowa ochrona praw człowieka 5. Załatwianie sporów międzynarodowych Suma godzin -10	

Metody dydaktyczne	Wykład problemowy; Wykład konwersatoryjny; Prezentacje multimedialne; Studium przypadku; Kształcenie na odległość.
Narzędzia dydaktyczne	Tablica; Komputer; Rzutnik multimedialny; Platforma do webinarów.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Góralczyk Wojciech, Sawicki Stefan, <i>Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie</i> , Warszawa 2020.
uzupełniająca	· Kroplewski Jarosław, Skelnik Klaudia, <i>Międzynarodowe Prawo Humanitarne Konfliktów Zbrojnych w praktyce</i> , Warszawa 2022; · Gruszczyński Krzysztof, <i>Prawo międzynarodowe publiczne: skrypt akademicki</i> , Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2016.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej /egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej /egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej /egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej /egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna terminologii prawnej wykorzystywanej w prawie międzynarodowym publicznym	Student zna terminologię prawną wykorzystywaną w prawie międzynarodowym publicznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat prawa międzynarodowego publicznego i jego znaczenia dla systemu globalnego bezpieczeństwa	Student ma pogłębioną wiedzę na temat prawa międzynarodowego publicznego i jego znaczenia dla systemu globalnego bezpieczeństwa		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi, zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z prawem międzynarodowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z prawem międzynarodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych zasad i reguł prawnych w zakresie problematyki będącej przedmiotem międzynarodowego publicznego	Student potrafi ocenić przydatność określonych zasad i reguł prawnych w zakresie problematyki będącej przedmiotem międzynarodowego publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z prawem międzynarodowym publicznym	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z prawem międzynarodowym publicznym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia międzynarodowych norm prawnych dla problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie znaczenie międzynarodowych norm prawnych dla problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia zagadnień prawnych dla efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie znaczenie zagadnień prawnych dla efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	International Political Relations	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniem międzynarodowych stosunków politycznych w XXI w. ze szczególnym uwzględnieniem problematyki zagrożeń dla bezpieczeństwa międzynarodowego. Studenci poznają najważniejsze teorie stosunków międzynarodowych, organizacje międzynarodowe i podstawy międzynarodowego prawa publicznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie. Znajomość języka angielskiego na poziomie min. B2.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Zna zaawansowaną terminologię anglojęzyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P7U_W
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P7U_W
W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P7U_W

Umiejętności		
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu politologii i stosunków międzynarodowych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_U
U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych, związanych z problematyką bezpieczeństwa oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie	P7U_U
U_18	Ma umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Rozumie znaczenie anglojęzycznej terminologii sekurytologicznej do sprawnego poruszania się w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego	P7U_K
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania terminologii anglojęzycznej	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. International relations theories: realism 2. International relations theories: constructivism 3. International relations theory: liberalism 4. Economic interdependence and globalization 5. International law 6. International organizations in historical perspective 7. Principal institutions of international security 8. NATO and its role in international security Suma godzin - 15	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Pre Cold War international order and international systems 2. Post Cold War international order 3. Organizations of international security 4. Foreign policy and diplomacy	

	5. Poland and Central-Eastern Europe in international relations 6. Proliferation of the weapons of mass destruction as the basic problem in international relations 7. European integration Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny; Praca z tekstem.
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny; Platforma do webinarów; Tekst; Tablica kredowa.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Kaufman Joyce P., <i>Introduction to International Relations: Theory and Practice (3rd Edition)</i> , London 2022.
uzupełniająca	· Paul T.V. et al. (ed.), <i>The Oxford Handbook of Peaceful Change in International Relations</i> , New York, 2022; · De Carvalho Benjamin et al., <i>Routledge Handbook of Historical International Relations</i> , New York 2021.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie do egzaminu	34
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zaawansowanej terminologii anglojęzycznej z zakresu nauk o bezpieczeństwie	Student zna zaawansowaną terminologię anglojęzyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat historycznych, politycznych, geograficznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	Student ma pogłębioną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali	Student ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		

	globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu politologii i stosunków międzynarodowych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu politologii i stosunków międzynarodowych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji zawodowych, związanych z problematyką bezpieczeństwa oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych, związanych z problematyką bezpieczeństwa oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie	Student ma umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia anglojęzycznej terminologii sekuritologicznej do sprawnego poruszania się w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego	Student rozumie znaczenie anglojęzycznej terminologii sekuritologicznej do sprawnego poruszania się w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania terminologii anglojęzycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania terminologii anglojęzycznej		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Geopolityka i geostrategia	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Przedmiot wprowadza w podstawy geopolityki i geostrategii. Ukazuje miejsce obu dziedzin wiedzy w systemie nauki, a także ich cel, zakres i metody. Wprowadza podstawową siatkę terminologiczną, a także podstawy teoretyczne i metodologiczne obu subdyscyplin nauk o bezpieczeństwie. Ponadto stanowi wprowadzenie do wybranych koncepcji geopolitycznych i geostrategicznych oraz prezentuje wybrane procesy geopolityczne współczesnego świata.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Ma pogłębioną wiedzę o znaczeniu geopolityki i geostrategii do analizowania problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego	P7U_W
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P7U_W

W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P7U_W
Umiejętności		
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu politologii, geopolityki i stosunków międzynarodowych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_U
U_16	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień związanych z geopolityką i geostrategią	P7U_U
U_03	Potrafi prognozować skutki konfliktów politycznych i militarnych w oparciu o znajomość podstaw geopolityki	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk z zakresu geopolityki i geostrategii	P7U_K
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk z zakresu geopolityki i geostrategii	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Geopolityka i geostrategii w systemie nauki; podstawowe pojęcia i definicje; subdyscypliny geopolityki. 2. Historia i współczesność geopolityki; główne szkoły geopolityki. 3. Teoria i metodologia geopolityki w zarysie. Suma godzin – 15	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Polska myśl geopolityczna. 2. Zachodnioeuropejska myśl geopolityczna. 3. Wschodnia myśl geopolityczna. Suma godzin -15	

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny; Konwersatorium; Praca z tekstem, samokształcenie, Kształcenie na odległość.
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny, Mapa, Tekst źródłowy, Film.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Sykulski L., <i>Podstawy geopolityki</i> , Ostrowiec Świętokrzyski 2022.
uzupełniająca	· Sykulski L., <i>Geopolityka a bezpieczeństwo Polski</i> , Warszawa 2018. · Tyszkiewicz A., Borowiec P., <i>Teorie i podejścia badawcze w geopolityce</i> , Kraków 2020.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	105
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy o znaczeniu geopolityki i geostrategii do analizowania problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego	Student ma pogłębioną wiedzę o znaczeniu geopolityki i geostrategii do analizowania problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat historycznych, politycznych, geograficznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	Student ma pogłębioną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	Student ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu politologii, geopolityki i stosunków międzynarodowych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu politologii, geopolityki i stosunków międzynarodowych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień związanych z geopolityką i geostrategią		

	zagadnień związanych z geopolityką i geostrategią			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prognozować skutków konfliktów politycznych i militarnych w oparciu o znajomość podstaw geopolityki	Student potrafi prognozować skutki konfliktów politycznych i militarnych w oparciu o znajomość podstaw geopolityki		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczących wybranych faktów i zjawisk z zakresu geopolityki i geostrategii	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk z zakresu geopolityki i geostrategii		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk z zakresu geopolityki i geostrategii	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk z zakresu geopolityki i geostrategii		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo militarne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Poszerzenie wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie szczególnie w odniesieniu do źródeł i istoty bezpieczeństwa militarnego w ujęciu narodowym, regionalnym i globalnym. Przygotowanie studenta do prowadzenia samodzielnych analiz, ocen, diagnoz i interpretacji zjawisk społecznych, politycznych, prawnych oraz ekonomicznych będących źródłami zagrożeń bezpieczeństwa militarnego i podejmowania działań budujących bezpieczeństwo państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa militarnego	P7U_W
W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat struktury i organizacji sił zbrojnych	P7U_W

W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki	P7U_W
Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa militarnego	P7U_U
U_02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów militarnych	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem militarnym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa militarnego	P7U_K
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa militarnego państwa	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Bezpieczeństwo militarne jako przedmiot poznania naukowego, pojęcie, istota i zakres. 2. Współczesny obszar bezpieczeństwa militarnego państwa. 3. Zagrożenia militarne wobec współczesnych i prognozowanych trendów, wyzwań. 4. Bezpieczeństwo militarne w polityce bezpieczeństwa państwa i koncepcjach bezpieczeństwa po 1989 roku. 5. Koncepcja funkcjonowania bezpieczeństwa militarnego w państwie. 6. Organizacja systemu bezpieczeństwa narodowego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom militarnym. 7. Potencjalne środowisko operacji militarnych - przeciwnik, pole woli i operacje militarne. 8. Siła Militarna we współczesnym świecie. 9. Siły zbrojne RP misje i zadania, stan obecny oraz perspektywy rozwoju. 10. Formy użycia, rodzaje działań sił zbrojnych. Suma godzin – 30	
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -	

Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Komputer; Projektor multimedialny; Prezentacje multimedialne; Materiały poglądowe; Mapy / wykresy; Tablica do pisania markerami.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – Zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Śmialek Wiesław, <i>Bezpieczeństwo militarne w ujęciu narodowym i międzynarodowym</i> , Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2020.
uzupełniająca	· Wojnarowski Jan, Wojnarowska-Szpucha Sylwia, <i>Przygotowanie i rozwinięcie zasobów potencjału obronnego Polski: wybrane problemy</i> , Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2016.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	24
Przygotowanie do egzaminu	
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa militarnego	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa militarnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat struktury i organizacji sił zbrojnych	Student ma pogłębioną wiedzę na temat struktury i organizacji sił zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zróżnicowanej wiedzy na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki	Student ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa militarnego	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa militarnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu konfliktów militarnych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów militarnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem militarnym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem militarnym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa militarnego	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa militarnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa militarnego państwa	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa militarnego państwa		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy kartografii i nawigacja satelitarna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami kartografii oraz satelitarnego systemu pozycjonowania	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat kartografii, pojęcia, funkcji i klasyfikacji map	P7U_W
W_08	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat działania nawigacji satelitarnej	P7U_W
Umiejętności		
U_08	Student potrafi wykorzystywać systemy nawigacji satelitarnej oraz satelitarnych danych obrazowych	P7U_U

U_11	Student potrafi korzystać z baz danych obiektów topograficznych i ogólnogeograficznych	P7U_U
U_14	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P7U_K
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie kartografii 2. Elipsoida obrotowa jako powierzchnia odniesienia 3. Odwzorowania kartograficzne 4. Systemy odniesień przestrzennych historyczne i aktualne a. Geodezyjne układy odniesienia b. Układy wysokościowe c. Układy współrzędnych geocentrycznych d. Układy współrzędnych płaskich prostokątnych 5. Pojęcie mapy i jej funkcje 6. Klasyfikacja map i ich charakterystyka 7. Ewolucja sposobów prezentacji przestrzeni 8. Przykłady systemów informacji przestrzennej 9. Bazy danych obiektów topograficznych i ogólnogeograficznych a. Zakres informacyjny baz danych BDOT500, BDOT10k, BDOO b. Tryb i standardy tworzenia baz danych i ich aktualizacji c. Udostępnianie baz danych d. Tworzenie na podstawie baz danych map 10. Historia nawigacji satelitarnej	

	11. Systemy nawigacji satelitarnej (GPS, Galileo, Glonass, Beidou) 12. Podstawy działania nawigacji satelitarnej i wyznaczania pozycji 13. Przykłady wykorzystania systemów nawigacji satelitarnej oraz satelitarnych danych obrazowych Suma godzin - 20 h
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: prezentacja multimedialna, pokaz dostępnych online systemów informacji przestrzennej
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer z dostępem do internetu
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach P – wykonanie pracy zaliczeniowej i jej prezentacja
Literatura	
podstawowa	· Jagielski A., <i>Geodezja II</i>, Kraków 2003. · Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012 poz. 1247 z późn. zm.); · Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie baz danych obiektów topograficznych oraz baz danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych (Dz. U. 2021 poz. 1412 z późn. zm.); · Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz mapy zasadniczej (Dz. U. 2021 poz. 1385 z późn. zm.).

uzupełniająca	· Praca zbiorowa, <i>Geoinformacja zmienia nasz świat</i>, GUGiK, Warszawa 2018– pozycja dostępna online http://www.gugik.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0003/93234/Geoinformacja-zmienia-nasz-swiat.PDF. · Strony internetowe: · https://geoforum.pl/ · https://www.geoportal.gov.pl/ · http://www.asgeupos.pl
----------------------	---

Załącznik nr 1 *Nakład pracy – bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie do egzaminu	29
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę–3 - 3,5	Na ocenę–4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat kartografii, pojęć, funkcji i klasyfikacji map	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat kartografii, pojęcia, funkcji i klasyfikacji map		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat działania nawigacji satelitarnej	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat działania nawigacji satelitarnej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie

	poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjn ej oraz praktycznych umiejętności które student nabyl podczas zajęć	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjn ej oraz praktycznych umiejętności które student nabyl podczas zajęć	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjn ej oraz praktycznych umiejętności które student nabyl podczas zajęć	bardzo dobr-m - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjn ej oraz praktycznych umiejętności które student nabyl podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi wykorzystywać systemów nawigacji satelitarnej oraz satelitarnych danych obrazowych	Student potrafi wykorzystywać systemy nawigacji satelitarnej oraz satelitarnych danych obrazowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi korzystać z baz danych obiektów topograficznych i ogólnogeograficznych	Student potrafi korzystać z baz danych obiektów topograficznych i ogólnogeograficznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadań w działalności zawodowej	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współczesne konflikty zbrojne i wojny hybrydowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy przez słuchaczy na temat wybranych konfliktów zbrojnych i wojen hybrydowych. Prezentacja dorobku myśli strategicznej w zakresie wpływania na procesy poznawcze człowieka i społeczeństwa w celi realizacji celów politycznych za pomocą konfliktów zbrojnych. Zapoznanie słuchaczy z podstawami strategii prowadzenia wojen hybrydowych. Prezentacja najważniejszych współczesnych trendów we wpływaniu na społeczeństwa w sposób militarny poniżej progu klasycznej wojny i w sposób niemilitarny w celu realizacji celów politycznych. Analiza wybranych przypadków.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obronnym państwa, w szczególności w działaniach o charakterze asymetrycznym	P7U_W
W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki, w szczególności działań o charakterze asymetrycznym	P7U_W

W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	P7U_W
Umiejętności		
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P7U_U
U_03	Potrafi prognozować skutki działań o charakterze asymetrycznym	P7U_U
U_02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów zbrojnych	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1.Wprowadzenie do terminologii 2. Prezentacja wybranych konfliktów zbrojnych w XXI w. Suma godzin – 15	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Wojny hybrydowe – studia przypadków 2. Konflikty asymetryczne – studia przypadków 3. Aksamitne rewolucje –studia przypadków Suma godzin - 15	
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, Konwersatorium, Praca z tekstem.	

Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny, Tekst źródłowy.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Surdyk Krzysztof, <i>Konflikt ukraiński w rozgrywkach geopolitycznych</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2017; · Łoś Robert, Reginia-Zacharski Jacek, <i>Współczesne konflikty zbrojne</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
uzupełniająca	· Nycz Grzegorz, <i>Mocarstwa nuklearne rywalizujące z USA i polityki odstraszania w XXI wieku</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2020. · Gawliczek P., Banasik M., Rogozińska A., <i>The war in Ukraine and international security</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2022.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obronnym państwa, w szczególności w działaniach o charakterze asymetrycznym	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obronnym państwa, w szczególności w działaniach o charakterze asymetrycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zróżnicowanej wiedzy na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki	Student ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	Student ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym		
UMIĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków działań o charakterze asymetrycznym	Student potrafi prognozować skutki działań o charakterze asymetrycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu konfliktów o	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów o charakterze asymetrycznym		

	charakterze asymetrycznym			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy ratownictwa medycznego i medycyny pola walki	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: I	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przekazanie studentowi wiedzy niezbędnej do rozpoznania stanów nagłego zagrożenia zdrowia i życia oraz przygotowanie go do samodzielnych i zespołowych czynności ratunkowych wynikających ze specyfiki ratownictwa medycznego i taktycznego. Przekazanie wiedzy i umiejętności umożliwiających realizowanie standardów i procedur postępowania w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego wywołanego czynnikami pochodzenia zewnętrznego, wewnętrznego z uwzględnieniem specyfiki medycyny pola walki.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Przeszkolenie z zakresu BHP	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności działań ratowniczych	P7U_W
W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat działań ratowniczych	P7U_W

W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem ratownictwa medycznego	P7U_W
Umiejętności		
U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę w zakresie ratownictwa medycznego i medycyny pola walki	P7U_U
U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, na rzecz efektywnej koordynacji działań ratowniczych	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z realizacją działań ratowniczych	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa, bezpieczeństwa publicznego oraz działań ratujących ludzkie życie	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie działań ratujących ludzkie życie	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład		
Forma zajęć : Ćwiczenie	1. Specyfika ratownictwa - zagadnienia i regulacje prawne,. Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy. 2. Ratownictwo taktyczne – specyfika organizacji medycyny pola walki. 3. Postępowanie ratunkowe w zagrożeniach środowiskowych – działanie niskich i wysokich temperatur, utonięcie, porażenie prądem, piorunem. 4. Postępowanie ratunkowe w ostrych zatruciach (ogólne zasady postępowania, zatrucia substancjami chemicznymi, gazami, specyfika postępowania ratunkowego). 5. Pomoc medyczna i organizacja działań ratunkowych w zdarzeniach masowych, katastrofach (rodzaje zdarzeń w ratownictwie medycznym, segregacja medyczna w systemie START i Jump START, grupy segregacyjne, priorytety leczniczo – transportowe w zdarzeniach masowych, katastrofach). 6. Resuscytacja krążeniowo - oddechowa BLS w warunkach symulowanych u dorosłych w różnych stanach zagrożenia życia.	

	7. Resuscytacja krążeniowo – oddechowa - algorytmy postępowania. Łańcuch przeżycia. 8. Ciało obce w drogach oddechowych u dorosłych i dzieci – postępowanie ratunkowe. 9. Zasady zastosowania defibrylatora AED w czasie RKO w warunkach symulowanych. 10. Odrębności w prowadzeniu czynności resuscytacyjnych w zakresie BLS u niemowląt, dzieci, kobiet ciężarnych. 11. Wielonarządowe i mnogie obrażenia ciała, pojęcie złotej godziny w ratownictwie (urazy głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha, miednicy, układu ruchu, krwotoki, krwawienia). 12. Chory we wstrząsie urazowym - zasady postępowania ratunkowego. 13. Doraźne unieruchamianie złamań kości, zwichnięć i skręceń oraz przygotowanie pacjenta do transportu w warunkach symulowanych. 14. Doraźne tamowanie krwotoków i krwawień (zakładanie opatrunku osłaniającego, uciskowego i opaski uciskowej). 15. Bezprzrządowe udrażnianie dróg oddechowych. 16. Przrządowe udrażnianie dróg oddechowych różnymi metodami w tym metodami nagłośniowymi. 17. Odrębności w postępowaniu ratunkowym w warunkach pola walki. Suma godzin - 20
Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, konwersatoryjny; Pokaz; Gra dydaktyczna: decyzyjna, symulacyjna;
Narzędzia dydaktyczne	Komputer; Projektor multimedialny; Film (nagranie); Fantom / model; trenażery
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – Ocena aktywności studentów P – Zaliczenie na ocenę - wykonanie ćwiczeń w warunkach symulowanych z zakresu wybranych procedur ratunkowych

Literatura	
podstawowa	· Czerwiński M., Makowiec P, <i>Podstawy ratownictwa taktycznego</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2014
uzupełniająca	· Podlasin A, <i>Taktyczne ratownictwo medyczne</i>; Wydawnictwo Naukowe PZWL, Warszawa 2021; · Kmiecik B., Zawadzki D., Sikora J.P, <i>Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia i zdrowia</i>, Wydawnictwo Naukowe Medical Education 2021

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	10
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	19
Udział w egzaminie	3
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	77
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności działań ratowniczych	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności działań ratowniczych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zróżnicowanej wiedzy na temat działań ratowniczych	Student ma zróżnicowaną wiedzę na temat działań ratowniczych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania systemem ratownictwa medycznego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem ratownictwa medycznego		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy w zakresie ratownictwa medycznego i medycyny pola walki	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę w zakresie ratownictwa medycznego i medycyny pola walki		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, na rzecz efektywnej koordynacji działań ratowniczych	Student potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, na rzecz efektywnej koordynacji działań ratowniczych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z realizacją działań ratowniczych	Studenci potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z realizacją działań ratowniczych		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa, bezpieczeństwa publicznego oraz działań ratujących ludzkie życie	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa, bezpieczeństwa publicznego oraz działań ratujących ludzkie życie		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie działań ratujących ludzkie życie	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie działań ratujących ludzkie życie		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Język angielski	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I, II Semestr studiów: I, II, III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	12 (4+4+4)	
Cel przedmiotu	Opanowanie języka angielskiego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, osiągnięcie niezależności językowej umożliwiającej efektywne posługiwanie się językiem angielskim w zakresie czterech sprawności (słuchanie, mówienie, pisanie i czytanie) w komunikacji zawodowej i naukowej z uwzględnieniem języka specjalistycznego dla kierunku studiów.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Znajomość języka angielskiego na poziomie min. B2.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Zna zaawansowaną terminologię anglojęzyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P7U_W
Umiejętności		
U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego w języku angielskim	P7U_U

U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych, w tym kompetencji językowych	P7U_U
U_18	Ma umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności lingwistyczne	P7U_K
K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	Umiejętności zintegrowane Kształcenie i doskonalenie umiejętności z zakresu mówienia, pisania, słuchania, czytania ze zrozumieniem, rozszerzania słownictwa następujących zagadnień leksykalnych i semantycznych: 1. Dom i otoczenie: rodzaje budynków, korzyści mieszkania na wsi i w mieście, wynajmowanie mieszkań, negocjacje, problemy związane z domem– remonty, uszkodzenia. 2. Rodzina i przyjaciele: opis osoby, nazwy członków rodziny, opis relacji międzyludzkich, zwieranie znajomości. 3. Życie: etapy w życiu człowieka, wspomnienia i pamięć o przeszłości, plany na przyszłość. 4. Edukacja, rodzaje szkół, system kształcenia, nazwa przedmiotów szkolnych i osób związanych ze szkolnictwem 5. Praca i zatrudnienie, organizacja biura, opis zadań w różnych miejscach pracy, zagrożenia, bezpieczeństwo i higiena w miejscu pracy. 6. Podróże i wakacje: środki transportu, sposoby podróżowania, cele wakacyjnych podróży, problemy w trakcie podróży, skargi, reklamacje, negocjacje, opisy miejsc, pogoda. Służby graniczne, nielegalni emigranci, przemysł i rozwiązywanie problemów 7. Zdrowie, hobby, czynności dnia codziennego: części ciała, problemy zdrowotne, wizyta u lekarza, zainteresowania, sporty, sposoby relaksacji, opisywanie uczuć i stanów. Pierwsza pomoc w różnego rodzaju zagrożeniach i wypadkach. 8. Zakupy, reklama: rodzaje sklepów, opisy ubrań i produktów, reklamacje, sposoby płatności, różne rodzaje reklam, zakupy	

	przez Internet, bezpieczeństwo finansowe w sieci. 9. Mass media: podawanie wiadomości, wpływ mediów na życie, rodzaje programów telewizyjnych i radiowych, słownictwo związane z Internetem. Zagrożenia w Internecie, cyberprzemoc. 10. Nauka i technologia, komputer, obsługa sprzętu elektronicznego. 11. Kultura i sztuka, rozrywka. Organizacja i bezpieczeństwo imprez masowych. 12. Przyroda i środowisko naturalne, geografia, klęski żywiołowe, organizacja pomocy i instytucje niosące pomoc w zagrożeniach typu klęski żywiołowe czy epidemia. 13. Społeczeństwo i problemy społeczne, prawo, stan wyjątkowy, konflikty zbrojne i wojny hybrydowe, przestępstwa, terroryzm, świadomość społeczna i dobroczynność. 14. Znajomość geografii, historii, kultury i tradycji krajów obszaru anglojęzycznego. 15. Słownictwo zawodowe -armia, policja służby specjalne, wywiad, dyplomacja, polityka, stosunki międzynarodowe,ochrona osób i mienia. Gramatyka praktyczna języka angielskiego-prawidłowe użycie form, konstrukcji zdaniowych i wyrazowych, słowotwórstwo. 1. Części mowy- rzeczownik, przymimek, zaimek, przymiotnik, przysłówki. 2. Formy czasownika- czasowniki regularne i nieregularne, bezokolicznik i konstrukcje gerundialne 3. Czasowniki modalne: określanie możliwości, prawdopodobieństwa, zdolności, przyzwyczajzeń, częstotliwości, pytanie i dawanie pozwolenia, doradzanie 4. Czasy gramatyczne – The Present Simple, The Present Continuous, The Present Perfect Simple, The Present Perfect Continuous, The Past Simple, The Past Continuous, The Past Perfect Simple, The Past Perfect Continuous , The Simple Future, The Future Continuous i The Future Perfect Tenses 5. Strona bierna- budowa i użycie 6. Zdania względne: zdania względne definiujące i niedefiniujące, zaimki, zaimki względne, pytające, omijanie zaimków względnych 7. Mowa zależna: następstwo czasów, czasowniki wprowadzające, sugestie, polecenia, propozycje, prośby oraz żądania w mowie zależnej, pytania, czasowniki modalne w mowie zależnej. 8. Okresy warunkowe 0,1,2,3 i mieszane, zdania czasowe; konstrukcje: ‘wish’, ‘ifonly’, ‘I’drather’, ‘you’dbetter’, ‘it’s high time’... Funkcje językowe: opisywanie zjawisk, procesów, procedur, prowadzenie korespondencji i dyskusji, sporządzanie notatek, raportu, przygotowanie i wygłaszanie prezentacji, prowadzenie negocjacji. Suma godzin - 90, 1 semestr-30h, 2 semestr- 30h, 3 semestr-30h
--	---

Metody dydaktyczne	Metody praktyczne: pokaz, ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia laboratoryjne, metoda projektów, metoda przewodniego tekstu, symulacja, Zajęcia prowadzone są w formie lektoratów, ćwiczeń, Praca w grupach, z partnerem oraz praca indywidualna, The Communicative Approach: metoda komunikacji bezpośredniej z użyciem autentycznych materiałów, Community Language Learning, Grammar Translation Method, Direct Method, Audio-Lingual Method, Suggestopedia
Narzędzia dydaktyczne	Pracownia językowa, Sprzęt audio, Komputer, tablica i rzutnik multimedialny, Platforma do webinarów, Podręcznik, Karty pracy, Ćwiczenia interaktywne.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studenta, udział i praca na zajęciach. P -Zaliczenie pisemne na ocenę.
Literatura	
podstawowa	· www.diki.pl; · www.ling.pl

uzupełniająca	· Cirocki Andrzej, Gramatyka języka angielskiego – Step by Step, 2014. · https://www.englishclub.com/vocabulary/ · https://learnenglish.britishcouncil.org/ · https://www.teachingenglish.org.uk/ · https://www.excellentesl4u.com/ · https://www.linguahouse.com/ · http://www.blairenglish.com/
---------------	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	90 (30 + 30 + 30)
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	90 (30+30+30)
Studiowanie literatury	60 (20+20+20)
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie do egzaminu	60 (20+20+20)
Udział w egzaminie	3 (1+1+1)
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	303(100+100+100)
Punkty ECTS za przedmiot	12 (4+4+4)

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zaawansowanej terminologii anglojęzycznej z zakresu nauk o bezpieczeństwie	Student zna zaawansowaną terminologię anglojęzyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych

	ej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej, dotyczącej zagadnień szczegółowych, związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego w języku angielskim	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej, dotyczącej zagadnień szczegółowych, związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego w języku angielskim		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznie rozwoju własnych kompetencji zawodowych, w tym kompetencji językowych	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych, w tym kompetencji językowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie	Student ma umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu nauk o bezpieczeństwie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	trakcie egzaminu/zaliczenia	trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz nie posiada umiejętności lingwistycznych	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności lingwistyczne		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi efektywnie realizować postawień zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie kryzysowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z jednym z podstawowych obszarów-podsystemów bezpieczeństwa narodowego jakim jest zarządzanie kryzysowe. Pozna jego istotę i cel oraz kompleksowe zasady funkcjonowania zarządzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracji państwowej i samorządowej. Rozszerzy zakres wiedzy ogólnej na temat przedsięwzięć, procedur i zasad kierowania w sytuacjach kryzysowych. Zapozna się z dokumentacją zarządzającą i planistyczną z tego obszaru wykonywaną przez organy państwowe i samorządowe oraz nabędzie umiejętności jej wykonania. Student po ukończeniu przedmiotu będzie potrafił dokonać oceny zagrożenia określonego obszaru, znaleźć i zdiagnozować najważniejsze przyczyny powstania sytuacji kryzysowych, wypracowania stosownej decyzji do tych zagrożeń, zastosowania adekwatnych procedur działania w procesie prowadzenia akcji ratowniczej i na etapie odbudowy zniszczonej infrastruktury.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	P7U_W
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem zarządzania kryzysowego	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu zarządzania kryzysowego	P7U_W
Umiejętności		
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur wykorzystywanych w zarządzaniu kryzysowym	P7U_U
U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem kryzysowym	P7U_U
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką zarządzania kryzysowego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Zagrożenia i sytuacje kryzysowe militarne i niemilitarne oraz przyczyny ich powstania 2. Pojęcie bezpieczeństwa narodowego, jego zagrożenia i uwarunkowania. Podstawy prawne kierowania bezpieczeństwem narodowym. 3. Zarządzanie kryzysowe jako podsystem bezpieczeństwa narodowego – ewolucyjny proces jego powstania w RP. 4. System zarządzania kryzysowego w kraju. istota , cele i treść zarządzania kryzysowego, podstawowa terminologia zarządzania kryzysowego 5. Rola i zadania organów i jednostek administracji państwowej w zakresie ZK.	

	6. Rola i zadania organów i jednostek administracji samorządowej w zakresie ZK. 7. Fazy zarządzania kryzysowego-warianty działania administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych. 8. Raport o zagrożeniach dla bezpieczeństwa narodowego, elementy składowe raportu oraz metodologia i koordynacja prac nad jego powstaniem. 9. Rola Sił Zbrojnych, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i innych służb mundurowych w zarządzaniu kryzysowym 10. Realizacja zobowiązań sojuszniczych w ramach zarządzania kryzysowego , rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w tym zakresie. Suma godzin – 15
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Plany w zarządzaniu kryzysowym, cykl planowania, elementy planów i praktyczne zasady ich budowy. 2. Organizacja zarządzania kryzysowego w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych. 1/ organizacja i zadania Zespołów Zarządzania Kryzysowego na szczeblu, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. 2/ organizacja i zadania etatowych komórek ds. zarządzania kryzysowego w gminie, powiecie i województwie. 3. Wewnętrzne akty prawne i decyzje administracyjne w zakresie ZK wytwarzane przez organy administracji samorządowej – praktyczne zasady ich wytwarzania. 5. Rodzaje procedur stosowanych w ZK i praktyczne zasady ich budowy. 6. Praktyczna budowa lokalnego systemu zarządzania kryzysowego na szczeblu administracji samorządowej w trzech rodzajach gmin. Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, Prezentacje multimedialne, Konwersatorium (dyskusja), Praca z tekstem, Gra dydaktyczna -decyzyjna
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Rzutnik multimedialny, Tekst, Karty pracy - założenia do ćwiczeń

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Stęplewski Bogumił, <i>Podstawy niemilitarnego zarządzania kryzysowego: podręcznik</i>, Kraków 2017; · Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2007 nr 89 poz. 590) Akty prawne wykonawcze do w/w ustawy o zarządzaniu kryzysowym
uzupełniająca	· Gołębiewski Jan, Propedeutyka zarządzania kryzysowego, Warszawa 2015; · Więcek Wojciech, Bieniek Jakub, <i>Podstawy zarządzania kryzysowego i scenariusze ćwiczeń</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2014,; · Suska S., „Zarządzanie kryzysowe – wybrane materiały do ćwiczeń dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe” , Wyd. biblioteczne WSBiP w Ostrowcu - Ostrowiec 2012 r.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	14
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania systemem zarządzania kryzysowego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu zarządzania kryzysowego		

	zespołowej dla efektywności systemu zarządzania kryzysowego			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur wykorzystywanych w zarządzaniu kryzysowym	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur wykorzystywanych w zarządzaniu kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem kryzysowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadań w	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką zarządzania kryzysowego		

	działalności zawodowej związanej z problematyką zarządzania kryzysowego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo socjalne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem realizacji przedmiotu jest zapoznanie studentów z istotą i standardami bezpieczeństwa socjalnego w aspekcie praw człowieka i obywatela. Przedstawienie istoty, genezy, modeli, zasad oraz technik systemów zabezpieczania socjalnego w Polsce i świecie. Zajęcia przewidują również zaznajomienie studentów z prawnymi aspektami bezpieczeństwa socjalnego w Polsce oraz ukazanie jego miejsca w systemie bezpieczeństwa narodowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_09	Ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego, w tym w szczególności bezpieczeństwa socjalnego	P7U_W
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych i społecznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	P7U_W

W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w społecznym i ekonomicznym	P7U_W
Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa socjalnego	P7U_U
U_02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg zagrożeń bezpieczeństwa socjalnego	P7U_U
U_03	Potrafi prognozować skutki zagrożeń bezpieczeństwa socjalnego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Bezpieczeństwo socjalne. Uwagi definicyjne i wyjaśnienia metodologiczne. 2. Społeczne i socjalne funkcje państwa. Historyczne ujęcie problemu. 3. Międzynarodowe, europejskie i krajowe standardy bezpieczeństwa socjalnego. 4. Kluczowe sektory i najważniejsze uwarunkowania bezpieczeństwa socjalnego. 5. Międzynarodowe prawne standardy w dziedzinie bezpieczeństwa socjalnego. 6. Prawne zasady bezpieczeństwa socjalnego w Polsce. 7. Diagnoza społeczna. Główne metody pomiaru i oceny bezpieczeństwa socjalnego. 8. Analiza porównawcza bezpieczeństwa socjalnego w sektorze: polityka rodzinna, demograficzna, migracyjna i przeciwdziałanie dyskryminacji (sytuacja w Polsce a w innych krajach). 9. Analiza porównawcza bezpieczeństwa socjalnego w sektorze: mieszkalnictwa, bezdomności i ochrony zdrowia (sytuacja w Polsce a w innych krajach). Suma godzin - 15	

Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, pogadanka.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, projektor multimedialny, tablica kredowa, teksty aktów prawnych.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, aktywność w trakcie zajęć; P – zaliczenie ustne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Jagusiak Bogusław, Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa, Warszawa 2015;
uzupełniająca	· Jarocki Tomasz, Molendowska Magdalena (red.), <i>Bezpieczeństwo społeczne - bezpieczeństwo socjalne: gospodarka, rynek, społeczeństwo, innowacyjność</i> , Kielce 2015.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	19
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego, w tym w szczególności bezpieczeństwa socjalnego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego, w tym w szczególności bezpieczeństwa socjalnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat ekonomicznych i społecznych uwarunkowań	Student ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych i społecznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego		

	systemu bezpieczeństwa narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w społecznym i ekonomicznym	Student ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w społecznym i ekonomicznym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa socjalnego	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa socjalnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu zagrożeń bezpieczeństwa socjalnego	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg zagrożeń bezpieczeństwa socjalnego		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prognozować skutków zagrożeń bezpieczeństwa socjalnego	Student potrafi prognozować skutki zagrożeń bezpieczeństwa socjalnego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo energetyczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie wszechstronnej, aktualnej wiedzy w obszarze bezpieczeństwa energetycznego, zarówno w obszarze teorii, a w szczególności: definicje, zakres i ewolucję samego pojęcia, elementy składowe, czynniki i uwarunkowania, mające najistotniejszy wpływ na zjawisko; jak i w podejściu praktycznym, polegającym na przeglądzie kluczowych regionów i próbie oceny stopnia ich bezpieczeństwa energetycznego (ze szczególnym uwzględnieniem Polski i krajów Europy Środkowo-Wschodniej). Ważnym celem przedmiotu jest także pokazanie strategii, metod postępowania, instrumentów i narzędzi osiągnięcia założonych celów w zakresie bezpieczeństwa energetycznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu energetycznemu państwa	P7U_W
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem energetycznym państwa	P7U_W

U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące poziomu bezpieczeństwa energetycznego państwa	P7U_W
Umiejętności		
W_09	Ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa energetycznego państwa	P7U_U
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	P7U_U
W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa energetycznego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Bezpieczeństwo energetyczne – definicja, zakres, ewolucja pojęcia (aspekt naukowy, polityczny) 2. Czynniki, elementy składowe i determinanty bezpieczeństwa energetycznego 3. Problemy i zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego oraz strategie dostosowawcze państw 4. Strategia bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej– Unia Energetyczna 5. Bezpieczeństwo energetyczne Polski w latach 90. XX w. oraz w XXI w. (historia, ewolucja, perspektywy) 6. Rola Rosji i Niemiec w systemie europejskiego bezpieczeństwa energetycznego (mapa interesów) 7. Funkcja derywatów elektroenergetycznych w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego 8. Energetyka obywatelska jako instrument rozwoju sektora OZE 9. Przyszłość i perspektywy dla energetyki jądrowej – dyskusja 10. Rola nowoczesnych technologii i dalszy rozwój koncepcji bezpieczeństwa energetycznego – przegląd najciekawszych strategii w perspektywie globalnej Suma godzin - 15	

Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -
Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, konwersatoryjny Konwersatorium (dyskusja) Kształcenie na odległość Praca z tekstem Samokształcenie
Narzędzia dydaktyczne	Komputer Projektor multimedialny Platforma do webinarów Film (nagranie) Tekst Mapa / wykres
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
• podstawowa	- Podraza, J. Gryz, M. Ruszel, Bezpieczeństwo energetyczne – koncepcje, wyzwania, interesy, Warszawa 2018 P. Soroka, Bezpieczeństwo energetyczne: między teorią a praktyką, Warszawa 2015 - Adamus Wiktor, <i>Bezpieczeństwo energetyczne Polski w kontekście wydobywania gazu łupkowego</i>, Wydawnictwo WSBiP, Ostrowiec Świętokrzyski 2022.
• uzupełniająca	Rokitowska Justyna, Wasiuta Aleksander, <i>Ekonomiczne i społeczne aspekty bezpieczeństwa sektora energetycznego w kontekście zrównoważonego rozwoju</i>, Kraków 2019.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	19
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu energetycznemu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu energetycznemu państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem energetycznym państwa	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem energetycznym państwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji dotyczących poziomu bezpieczeństwa energetycznego państwa	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące poziomu bezpieczeństwa energetycznego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa energetycznego państwa	Student ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa energetycznego państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat ekonomicznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa energetycznego	Ma pogłębioną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa energetycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo medyczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Wyposażenie studenta w aktualną wiedzę z zakresu zachowań zdrowotnych, bezpieczeństwa zdrowotnego i medycznego oraz podstaw zarządzania, a także umiejętności oceny, analizy i zaplanowania działań zapewniających w tym zakresie bezpieczeństwo jednostki i populacji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_09	Ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy zagrożeniami bezpieczeństwa medycznego a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia ludzkiego czynnika dla efektywności systemu bezpieczeństwa medycznego	P7U_W
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem ochrony zdrowia dla zapewnienia bezpieczeństwa medycznego	P7U_W

Umiejętności		
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu nauk medycznych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem medycznym	P7U_U
U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące poziomu bezpieczeństwa medycznego	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem medycznym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_03	Potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa medycznego	P7U_K
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej bezpieczeństwa medycznego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcia: zachowania zdrowotne, bezpieczeństwo zdrowotne, medyczne, 2. Zakres bezpieczeństwa medycznego populacji i jego współczesne zagrożenia: -zmiany demograficzne, w tym starzenie się społeczeństw; - zmiany nawyków żywieniowych i stylu życia; - zmiany w strukturze chorób; - zmiany warunków środowiskowych, w tym związanych z klimatem; - nierówności społeczne i przemieszczanie się całych grup ludności; - nowe technologie rewolucjonizujące sposób komunikowania się. 3. Postawy prozdrowotne społeczeństwa oraz koordynacji działań z obszaru bezpieczeństwa medycznego i zdrowotnego 4. Prowadzenie diagnozy, analizy, projektowania działań w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i medycznego w sytuacjach codziennych oraz podczas zdarzeń nagłych, jak terroryzm czy epidemia. 5. Organizacja ochrony zdrowia oraz działania podmiotów leczniczych na rzecz bezpieczeństwa medycznego 6. Bezpieczeństwo żywności, wody, pracy. 7. Edukacja zdrowotna, promowanie zdrowia, zapobieganie zagrożeniom zdrowotnym. 8. Placówki ochrony zdrowia oraz branż promujących prozdrowotny styl życia.	

	Suma godzin - 20
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin - 0
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, Dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Prezentacja multimedialna, Tablica multimedialna, Mapa / wykres
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – zaliczenie ustne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Lis Wojciech, Sadowska Monika. <i>Bezpieczeństwo zdrowotne w praktyce medycznej</i> , Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2022.
uzupełniająca	· Kuczabski Mateusz J.. <i>Bezpieczeństwo zdrowotne. Implikacje dla bezpieczeństwa narodowego</i> , Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej, Warszawa 2022.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	29
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat związków pomiędzy zagrożeniami bezpieczeństwa medycznego a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy zagrożeniami bezpieczeństwa medycznego a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia ludzkiego czynnika dla efektywności systemu bezpieczeństwa medycznego	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia ludzkiego czynnika dla efektywności systemu bezpieczeństwa medycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania systemem	Student ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem ochrony zdrowia dla zapewnienia bezpieczeństwa medycznego		

	ochrony zdrowia dla zapewnienia bezpieczeństwa medycznego			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu nauk medycznych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem medycznym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu nauk medycznych do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem medycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji dotyczących poziomu bezpieczeństwa medycznego	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące poziomu bezpieczeństwa medycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem medycznym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		

	związanej z bezpieczeństwem medycznym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa medycznego	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa medycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej bezpieczeństwa medycznego	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej bezpieczeństwa medycznego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Cyberbezpieczeństwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze współczesnymi dylematami bezpieczeństwa w świecie cyfrowym w obliczu nowych zagrożeń związanych z przetwarzaniem informacji przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych. Kształtowanie wiedzy i umiejętności w zakresie oceny cyberbezpieczeństwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowa wiedza na temat struktury i funkcjonowania sieci teleinformatycznych, dostępnych usług sieciowych oraz zasad bezpiecznego używania komputerów i informatycznych urządzeń mobilnych.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat technologii IT	P7U_W
W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni w Rzeczypospolitej Polskiej	P7U_W
W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w cyberprzestrzeni	P7U_W

Umiejętności		
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem w cyberprzestrzeni przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P7U_U
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	P7U_U
U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii cyfrowych do kształtowania systemów bezpieczeństwa	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu cyberbezpieczeństwa	P7U_K
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności w dążeniu do uzyskania kompetencji w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Elementy teorii systemów i teorii informacji - informacja i wiedza jako system złożony - istota i cechy informacji. - rola informacji we współczesnym świecie w dobie rozwiniętego społeczeństwa informacyjnego 2. Prawo a cyberbezpieczeństwo - doktryna, strategia i polityka bezpieczeństwa informacyjnego - cyberbezpieczeństwo - uwarunkowania prawne - ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa - metody przeciwdziałania zagrożeniom dla cyberbezpieczeństwa - sposoby zabezpieczenia danych, informacji, aplikacji - kryptograficzna ochrona danych i korespondencji 3. Bezpieczeństwo informacji przetwarzanej elektronicznie - przestępczość komputerowa - uwarunkowania prawne i organizacyjne przetwarzania informacji wrażliwych w systemach i sieciach teleinformatycznych	

	- ocena zagrożeń i podatności systemów informacyjnych – studium przypadku 4. Reagowanie na zagrożenia informacyjne w sytuacjach kryzysowych - problematyka walki informacyjnej - rola czynnika informacyjnego w militarnej płaszczyźnie bezpieczeństwa 5. Krajowy System Cyberbezpieczeństwa - rodzaje zagrożeń i incydentów - rola Operatorów Usług Kluczowych oraz Dostawców Usług Cyfrowych - ochrona infrastruktury krytycznej przed ofensywnymi operacjami cybernetycznymi - szanse i zagrożenia w cyberprzestrzeni Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Globalne społeczeństwo informacyjne – szanse i zagrożenia - aksjologia informacji - filtrowanie informacji - straty w procesie informacyjnym - ekologia informacji i kultura cyberbezpieczeństwa - ocena podstawowych zagrożeń dla cyberbezpieczeństwa 2. Rodzaje informacji wrażliwych objętych procedurami cyberbezpieczeństwa - obszar informacji niejawnych - ochrona danych osobowych - tajemnice zawodowe - ochrona własności intelektualnej 3. Nowoczesne technologie informacyjne a cyberbezpieczeństwo - rozwój chmur obliczeniowych jako wyzwanie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni - wpływ upowszechniania Internetu Przedmiotów na obszar bezpieczeństwa 4. Multimedialność urządzeń mobilnych jako element cyberbezpieczeństwa 5. Zarządzanie ryzykiem naruszenia bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	Wykłady: metoda konwersatoryjna, prezentacja multimedialna, prezentacja graficzna Ćwiczenia: symulacja komputerowa, gra decyzyjna

Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Program Power Point, Projektor multimedialny, Film (nagranie)
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność w realizacji ćwiczeń przedmiotowych P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Mąka Dobrosław, <i>Problematyka cyberbezpieczeństwa w ujęciu polemologicznym, organizacyjnym i legislacyjnym</i>, Wydawnictwo Akademii Nauk Stosowanych im. Józefa Gołuchowskiego, Ostrowiec Świętokrzyski 2022
uzupełniająca	· Aleksandrowicz Tomasz, <i>Zagrożenia dla bezpieczeństwa informacyjnego państwa w ujęciu systemowym : budowanie zdolności defensywnych i ofensywnych w infosferze</i>, Difin, Warszawa 2021; · Banasiński Cezary (red.), <i>Cyberbezpieczeństwo: zarys wykładu</i>, WoltersKluwer Polska, Warszawa 2018; · Molendowska Magdalena, Miernik Rafał, <i>Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni: wybrane zagadnienia</i>, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2020.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	29
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat technologii IT	Student ma pogłębioną wiedzę na temat technologii IT		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni w Rzeczypospolitej Polskiej	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni w Rzeczypospolitej Polskiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w cyberprzestrzeni	Student ma pogłębioną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w cyberprzestrzeni		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem w cyberprzestrzeni przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem w cyberprzestrzeni przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadań w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii cyfrowych do kształtowania systemów bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii cyfrowych do kształtowania systemów bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu cyberbezpieczeństwa	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu cyberbezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz nie posiada umiejętności w dążeniu do uzyskania kompetencji w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności w dążeniu do uzyskania kompetencji w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Planowanie obronne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Poszerzenie i ugruntowanie wiedzy studentów z zakresu planowania obronnego jako elementu przygotowań obronnych państwa w obszarze cywilnym i militarnym(planowanie operacyjne i programowanie obronne). Dostarczenie studentom wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie przygotowania i wykonywania zadań obronnych przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego oraz wykorzystania w tym celu niezbędnych sił i środków. Zapoznanie studentów z kompetencjami i zakresem odpowiedzialności organów administracji publicznej oraz Sił Zbrojnych RP w zakresie przygotowań obronnych państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_07	Ma pogłębioną wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście planowania obronnego	P7U_W
W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu szczegółowych zagadnień planowania obronnego	P7U_W
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania planowaniem obronnym	P7U_W

Umiejętności		
U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące szczegółowych aspektów planowania obronnego	P7U_U
U_16	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką planowania obronnego	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z planowaniem obronnym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P7U_K
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej planowania obronnego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Funkcjonowanie systemu obronnego państwa. 2. Planowanie obronne w obszarze przygotowań obronnych państwa. 3. Podstawy prawne i merytoryczne planowania obronnego. 4. Planowanie obronne – istota i cel. 5. Planowanie obronne NATO. 6. Planowanie operacyjne- zasady i tryb. 7. Programowanie obronne – zasady i tryb. 8. Charakterystyka zadań obronnych. 9. Struktura i układ planów operacyjnych (poziom centralny, wojewódzki, powiatowy i gminny. 10. Wybrane elementy przygotowań obronnych w Polsce. 11. Okresowe przeglądy obronne. Suma godzin - 20	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Planowanie operacyjne pa poziomie starostwa i gminy. 2. Zadania obronne realizowane na poziomie województwa, powiatu i gminy. 3. Organizacja nakładania zadań obronnych na przedsiębiorców 4. Zadania i obowiązki samorządu terytorialnego w zakresie realizacji zadań obronnych. 5. Organizacja szkolenia obronnego i kontroli realizacji zadań obronnych na szczeblu lokalnym. Suma godzin - 10
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny. Ćwiczenia - kierowana dyskusja poprzedzona referatami, prezentacjami, analizą przypadku i projektu, ćwiczenia praktyczne.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer; Projektor multimedialny; Prezentacje multimedialne; Materiały poglądowe; Mapy / wykresy; Tablica do pisania markerami.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena wypowiedzi, ocena pracy pisemnej, ocena prezentacji, ocena udziału w przygotowaniu i prezentacji i projektu grupowego. P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Kęsoń Tadeusz, <i>Procesy planowania obronnego i cywilnego w administracji. Cz. 1, Planowanie obronne : plany, programy i inne dokumenty planistyczne oraz ich zawartość</i>, Warszawa 2020. · Kęsoń, Tadeus
uzupełniająca	· Dawidczyk Andrzej, <i>Bezpieczeństwo, obronność, wojskowość: problemy planowania strategicznego</i>, Warszawa 2019.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	14
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście planowania obronnego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście planowania obronnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy z zakresu szczegółowych zagadnień planowania obronnego	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu szczegółowych zagadnień planowania obronnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania planowaniem obronnym	Student ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania planowaniem obronnym		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji dotyczących szczegółowych aspektów planowania obronnego	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące szczegółowych aspektów planowania obronnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką planowania obronnego	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką planowania obronnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z planowaniem obronnym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z planowaniem obronnym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej planowania obronnego	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej planowania obronnego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Proseminarium	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie do zagadnień przeprowadzania badań naukowych nad stanem bezpieczeństwa narodowego, zapoznanie z ich właściwościami oraz podstawami, jak również metodologicznymi uwarunkowaniami. Zakłada się dokonanie klasyfikacji oraz charakterystyki metod i technik stosowanych w badaniach naukowych, jak również przedstawienie modelu procesu badawczego oraz czynności realizowanych na poszczególnych etapach. Realizacja przedmiotu to również kształtowanie i rozwijanie własnego warsztatu badawczego studentów, w tym: umiejętności samodzielnego formułowania problemów badawczych, ich rozwiązywania przy wykorzystaniu wybranych metod badawczych oraz umiejętności prezentowania wyników badań.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w	P7U_W

	działalności zawodowe	
W_03	Zna metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie	P7U_W
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej	P7U_W
Umiejętności		
W_01	Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej	P7U_U
W_03	Zna metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie	P7U_U
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Podstawy metodologiczne badań naukowych bezpieczeństwa. 2. Klasyfikacja i charakterystyka metod (technik) teoretycznych stosowanych w procesie badawczym bezpieczeństwa. 3. Klasyfikacja i charakterystyka metod (technik) empirycznych i formalnych stosowanych w badaniu bezpieczeństwa. 4. Rodzaje narzędzi badawczych oraz ich przygotowanie.	

	5. Etapy i czynności realizowane w procesie badawczym. 6. Metody prezentacji wyników badań naukowych. 7. Zasady pisarstwa naukowego w badaniach bezpieczeństwa. Suma godzin - 10
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, Prezentacje multimedialne, Praca z tekstem naukowym.
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, Komputer, Rzutnik multimedialny, Teksty naukowe.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena aktywności studentów P – zaliczenie na podstawie obecności
Literatura	
podstawowa	· Wawrzusiszyn Andrzej, <i>Praca dyplomowa z bezpieczeństwa : wprowadzenie do badań</i> , Warszawa 2016.
uzupełniająca	· Dawidczyk Andrzej, Jurczak Justyna, Łuka Piotr, <i>Metody, techniki, narzędzia nauk o bezpieczeństwie</i> , Warszawa 2019;

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej	Student ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna metodologii badań naukowych w	Student zna metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie		

	dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi stosować metodologii nauk społecznych	Student potrafi stosować metodologię nauk społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania interdyscyplinarnej wiedzy do analizy problematyki oraz formułowania hipotez	Student ma umiejętność zastosowania interdyscyplinarnej wiedzy do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		

	związanych z bezpieczeństwem narodowym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy dyplomowej dotyczącej problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student ma umiejętność przygotowania pracy dyplomowej dotyczącej problematyki bezpieczeństwa narodowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionego zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Gra decyzyjna „Symulacja konfliktu hybrydowego między dwoma państwami”	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: II	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy i umiejętności przez słuchaczy w zakresie poprawnego konstruowania wypowiedzi pisemnych w zakresie geostrategii. Przedmiot koncentruje się na założeniach teoretycznych i metodycznych podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji konfliktu i współpracy. Studenci uczą się w praktyce dokonywać analiz geostrategicznych z uwzględnieniem specyfiki kompozycji, warsztatu, aparatu referencyjnego i konwencji terminologicznej charakterystycznej dla tego typu materiałów.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych w grze decyzyjnej	P7U_W
W_12	Zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	P7U_W

Umiejętności		
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego	P7U_U
U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z regułami gry decyzyjnej	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym w trakcie toczony gry decyzyjnej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P7U_K
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	Gra decyzyjna – 20 h	
Metody dydaktyczne	Gra decyzyjna	
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny, karta pracy	
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie na ocenę – projekt w Power Point	
Literatura		
podstawowa	· Zych Jan, Zagórska Anna, <i>Wprowadzenie do gier decyzyjnych w naukach o bezpieczeństwie</i> , Warszawa 2021.	
uzupełniająca	· Zagórska A., <i>Gry decyzyjne narzędziem w naukach o bezpieczeństwie</i> , Warszawa 2021.	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	18
Udział w egzaminie	2
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych w grze decyzyjnej	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych w grze decyzyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna zasad przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	Student zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z regułami gry decyzyjnej	Student potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z regułami gry decyzyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem	Student Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym w trakcie toczzonej gry decyzyjnej		

	narodowym w trakcie toczonej gry decyzyjnej			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Praktyka zawodowa (4 tygodnie)
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I, II Semestr studiów: II, III, IV
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	18 (6+6+6)
Cel przedmiotu	Praktyki zawodowe stanowią praktyczne uzupełnienie procesu dydaktyczno-edukacyjnego dla studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe. Odbywają się na II ,III i IV semestrze studiów. Praktykom kierunkowym stawiane są następujące cele: • Zapoznanie studentów z praktycznymi warunkami funkcjonowania instytucji i podmiotów bezpieczeństwa narodowego oraz instytucji i podmiotów realizujących – wykonujących zadania z zakresu bezpieczeństwa, z ich strukturą organizacyjną oraz stosowanymi metodami pracy. • Zapoznanie się z aktami prawa miejscowego(zarządzeniami, okólnikami, wytycznymi itp. wydanymi przez szefa- kierownika tego urzędu - jednostki, dotyczących zadań związanych z bezpieczeństwem realizowanych w kierowanym przez niego urzędzie lub administrowanym obszarze terytorialnym. • Dokładne poznanie zadań , planów, operatów wytworzonych w jednostce ,a dotyczących obszaru bezpieczeństwa. • Nabycie praktycznych umiejętności związanych w wykonywaniem w/w planów, wytwarzanych aktów prawa miejscowego, wydawanych decyzji administracyjnych dotyczących obszaru bezpieczeństwa. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów zawodowych, a także rozwijanie cech osobowych związanych z pracą, takich jak odpowiedzialność i etyczne zachowania. • Weryfikacja i pogłębianie analitycznych, organizacyjnych, interpersonalnych oraz negocjacyjnych umiejętności w pracy zespołowej itp. • Kształtowanie samodzielności i odpowiedzialności w zakresie powierzonych zadań oraz obserwacja postaw w trakcie ich wypełniania.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_12	Zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	P7U_W
W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z tematyką studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe oraz problematyki ochrony własności przemysłowej, i prawa autorskiego.	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	P7U_W
Umiejętności		
U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych związanych z problematyką bezpieczeństwa oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie	P7U_U
U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami	P7U_U
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
K_12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P7U_K

Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Regulaminie Praktyk Studentów WSBiP, kierunkowy opiekun praktyk : - przed rozpoczęciem praktyk w danym semestrze, przeprowadza ze studentami 2-4 godzinne zajęcia informacyjno - wprowadzające do odbycia praktyk. Na zajęciach tych informuje studentów: - o zasadach i formach odbywania praktyk, - terminach i czasie ich trwania, - wskazuje – sugeruje miejsca ich odbycia, - zapoznaje z obowiązkami i prawami studentów w trakcie odbywania praktyk, - zapoznaje z dokumentacją praktyk i zasadami jej wypełniania , - formą zaliczeń i terminem zaliczeń praktyk - po zakończeniu praktyki na koniec danego semestru , przeprowadza 2-4 godzinne zajęcia rozliczające z praktyk, na których : - sprawdza i omawia dokumentację praktyk dostarczoną przez studentów, - dokonuje zaliczenia praktyk, - wraz ze studentami wysłuchuje relacji przekazywanych przez studentów z odbytych praktyk, - odnotowuje ,sugestie, uwagi wniesione przez studentów. Suma godzin: od 2 do 4 godzin na I i II roku
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin - 140 h (4 tygodnie) x 3 = 420 h (12 tygodni tj.3 miesiące) Program praktyk ustala organizator praktyk z ramienia Uczelni w porozumieniu z instytucją w której będzie odbywana praktyka. Student kierowany z Uczelni na praktykę oprócz skierowania na praktykę, Dziennika Przebiegu Praktyk ,otrzymuje wykaz Zagadnień Programowych do zrealizowania w trakcie praktyki. Realizacja praktyk przez studenta odbywa się pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk. Nie mniej jak 10% odbywanych praktyk przez studentów podlega kontroli prowadzonej z ramienia Uczelni przez Kierunkowego Opiekuna Praktyk. Czynności wykonywane w trakcie praktyki student ma obowiązek wpisywać do Dziennika Przebiegu Praktyk. Na zakończenie praktyk ,student jest pisemnie oceniany przez zakładowego opiekuna praktyk w opinii zamieszczanej na końcu Dziennika Przebiegu Praktyk.

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, Konserwatorium (dyskusja), Prezentacja multimedialna.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Rzutnik multimedialny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – brak P – zaliczenie na podstawie dokumentów odbytych praktyk
Literatura	
podstawowa	· Regulamin praktyk. Studentów ANSG · Regulamin- Kierunkowe Wytyczne Praktyk Studenckich na Kierunku Bezpieczeństwo Narodowe · Dokumentacja wewnętrzna jednostki w której student odbywa praktyki · Akty prawne przypisane do poszczególnych Zagadnień Programowych do zrealizowania w trakcie praktyki, jakie student kierowany na praktykę otrzymuje z ramienia Uczelni przez opiekuna praktyk .
uzupełniająca	· Przepisy prawne dotyczące powołania, funkcjonowania i realizacji zadań jednostki, instytucji w której student odbywa praktyki. · Inne dokumenty np. (normy, opracowania branżowe, wytyczne i literatura fachowa), wskazane studentowi przez zakładowego opiekuna praktyk

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	480 (160+160+160)
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	480 (160+160+160)
Punkty ECTS za przedmiot	18 (6+6+6)

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zasad przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	Student zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z tematyką studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe oraz problematyki ochrony własności przemysłowej, i prawa autorskiego.	Student ma pogłębioną wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z tematyką studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe oraz problematyki ochrony własności przemysłowej, i prawa autorskiego.		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi planować systematycznie rozwoju własnych kompetencji zawodowych związanych z problematyką bezpieczeństwa oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych związanych z problematyką bezpieczeństwa oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami	Student potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadań w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo ekonomiczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie wszechstronnej, aktualnej wiedzy w obszarze bezpieczeństwa ekonomicznego, zarówno w obszarze teorii, współczesnych szkół i podejść; jak i w szczególności w ujęciu praktycznym, polegającym na przeglądzie strategii ekonomicznych kluczowych regionów świata, w tym Polski i krajów UE. Ważnym elementem zajęć jest ocena stopnia bezpieczeństwa ekonomicznego danego kraju lub regionu, wskazanie elementów wzmacniających to bezpieczeństwo oraz czynników ryzyka, które je osłabiają. Ponadto celem przedmiotu jest także pokazanie metod postępowania, instrumentów i narzędzi osiągania założonych celów w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_09	Ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego	P7U_W
W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa ekonomicznego	P7U_W

W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze ekonomicznym	P7U_W
Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa ekonomicznego	P7U_U
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu ekonomicznemu	P7U_U
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu ekonomii w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Bezpieczeństwo w wymiarze ekonomicznym – ekonomika bezpieczeństwa 2. Predykcja i współczesne mierniki bezpieczeństwa ekonomicznego 3. Cechy zdarzeń o charakterze kryzysowym w gospodarce międzynarodowej 4. Cele polityki zagranicznej a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa 5. Gospodarka nieoficjalna a system bezpieczeństwa ekonomicznego państwa – przeciwdziałanie patologiom podatkowym 6. Podatki i ich pobór a bezpieczeństwo ekonomiczne 7. Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego – zasada legalizmu, limitowania zadłużenia, planowania 8. Europejski system nadzoru finansowego 9. Strategia bezpieczeństwa ekonomicznego Unii Europejskiej 10. Wpływ Rosji na poziom bezpieczeństwa ekonomicznego w Europie 11. Bezpieczeństwo ekonomiczne Stanów Zjednoczonych 12. Chińska strategia budowania bezpieczeństwa ekonomicznego 13. Zagrożenia dla globalnego systemu bezpieczeństwa ekonomicznego 14. Bezpieczeństwo ekonomiczne a bezpieczeństwo ekologiczne – wzajemny wpływ	

	15. Nowe technologie i inne wyzwania dla bezpieczeństwa ekonomicznego w XXI w.
	Suma godzin - 30
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -
Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, konwersatoryjny Konwersatorium (dyskusja) Kształcenie na odległość Praca z tekstem Samokształcenie
Narzędzia dydaktyczne	Komputer Projektor multimedialny Platforma do webinarów Film (nagranie) Tekst Mapa / wykres
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	· Jackiewicz A., A. Trzaskowska-Dmoch, <i>Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa – uwarunkowania procesy, skutki</i> , Warszawa 2017
uzupełniająca	· Cegiełka R., <i>Terroryzm i bezpieczeństwo ekonomiczne: wybrane zagadnienia</i> , Agencja Wydawnicza "Synergy" Elżbieta Meissner, 2014; · Gębska M., <i>Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne i społeczno-kulturowe: Wymiar międzynarodowy</i> , Warszawa 2017;

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	14
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa	Student ma pogłębioną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa ekonomicznego		

	ekonomicznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze ekonomicznym	Student ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze ekonomicznym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa ekonomicznego	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa ekonomicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu ekonomicznemu	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu ekonomicznemu		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy z zakresu ekonomii w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu ekonomii w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo ekologiczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i globalnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa ekologicznego. Wpojenie studentom wiedzy o krajowych i międzynarodowych mechanizmach i przepisach prawnych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego. Uświadomienie studentom, jak ważna dla pomyślności kraju i ludzkości jest dbanie o dobry stan środowiska naturalnego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa międzynarodowego w wymiarze ekologicznym	P7U_W
W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa ekologicznego	P7U_W
W_05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego na rzecz kształtowania bezpieczeństwa ekologicznego	P7U_W

Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa ekologicznego	P7U_U
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu ekologicznemu	P7U_U
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z ekologii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa ekologicznego 2. Ekologiczne zagrożenia bezpieczeństwa RP 3. System bezpieczeństwa ekologicznego RP 4. Polityka ochrony środowiska jako instrument zapewniający bezpieczeństwo ekologiczne 5. Ocena oddziaływania na środowisko jako prawny instrument zapewniania bezpieczeństwa ekologicznego 6. Problemy środowiskowe cz. 1 – degradacje gleb, zanieczyszczenie i niedobory zasobów wodnych. 7. Problemy środowiskowe cz. 2 – zagrożenia lasów, zagrożenia różnorodności gatunkowej fauny i flory 8. Problemy środowiskowe cz. 3 – zanieczyszczenie powietrza, elektrosmog. 9. Konflikty o zasoby wodne we współczesnym świecie. Nil, Indus, Jordan, Eufrat i Tygrys. 10. Problemy bezpieczeństwa ekologicznego w czasie działań zbrojnych 11. Zmiany klimatyczne jako wyzwanie dla bezpieczeństwa ekologicznego 12. Przemysł materiałów radiologicznych i toksycznych jako zagrożenie dla bezpieczeństwa ekologicznego 13. Katastrofy ekologiczne na świecie – wybrane przypadki 14. Ocena stanu środowiska w Polsce. Świadomość ekologiczna społeczeństwa	

	15. Ekonomia umiaru i zrównoważony rozwój
	Suma godzin - 30
Forma zajęć : ćwiczenie	-
Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny Kształcenie na odległość
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny; Platforma do webinarów. Tablica kredowa;
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	· Trzcińska Diana, Kierzkowska Joanna Sylwia, <i>Bezpieczeństwo ekologiczne w realizacji zadań publicznych</i> , Warszawa 2020;
uzupełniająca	· Życki Artur, <i>Bezpieczeństwo ekologiczne w Europie: odpowiedź na współczesne wyzwania</i> , Kielce 2021. Sala Krzysztof et al., <i>Bezpieczeństwo ekologiczne</i> , Kraków 2019;

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	14
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa międzynarodowego w wymiarze ekologicznym	Student ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa międzynarodowego w wymiarze ekologicznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa ekologicznego	Student ma pogłębioną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa ekologicznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego na rzecz kształtowania bezpieczeństwa ekologicznego	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego na rzecz kształtowania bezpieczeństwa ekologicznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa ekologicznego	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa ekologicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu ekologicznemu	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu ekologicznemu		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z ekologii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z ekologii do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wojska Obrony Terytorialnej w systemie obronnym państwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze współczesnymi systemami obrony terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem systemu polskiego. Poznanie genezy, charakterystycznych pojęć, zadań, funkcji, regulacji prawnych, struktury wojsk obrony terytorialnej na wybranych przykładach. Uzyskanie niezbędnej wiedzy z zakresu możliwości funkcjonowania wojsk obrony terytorialnej, ich umiejscowienia w oraz znaczenia dla systemu obronnego państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w budowie i rozwoju obrony terytorialnej	P7U_W
W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat systemu obrony terytorialnej we współczesnym świecie	P7U_W

W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej w RP	P7U_W
Umiejętności		
U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki oraz wykorzystania wojsk obrony terytorialnej w działaniach służących bezpieczeństwu państwa	P7U_U
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej ze skutecznym funkcjonowaniem obrony terytorialnej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania społeczeństwa obywatelskiego w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Zajęcia wprowadzające, omówienie pojęć, poznanie kluczowych elementów dla obrony terytorialnej, obrony narodowej: system bezpieczeństwa i obronności Polski, geopolityczne i geostrategiczne uwarunkowania bezpieczeństwa, terytorialność, przestrzeń obronna, przygotowanie obronne terenu, działania nieregularne, (2 h) 2. Geneza wojsk obrony terytorialnej i systemu obrony narodowej; (1h) 3. Miejsce obrony terytorialnej w systemie bezpieczeństwa państwa, historyczne, społeczne, geograficzne i polityczne uwarunkowania obrony terytorialnej; (3 h) 4. Elementy systemu Obrony Terytorialnej w Polsce; struktura, uwarunkowania prawne, historyczne, geograficzne (2h) 5. Wykorzystanie Wojsk Obrony Terytorialnej w czasie pokoju, kryzysu i wojny (2h) Suma godzin - 10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Miejsce obrony terytorialnej w systemie bezpieczeństwa państwa na przykładzie Polski (1h) 2. Elementy systemu powszechnej Obrony Terytorialnej w Polsce; struktura, uwarunkowania prawne, historyczne,	

	geograficzne (1h) 3. Działania nieregularne Wojsk Obrony Terytorialnej (działania w rejonie odpowiedzialności, działania hybrydowej)(2h) 4. Systemy obrony terytorialnej wybranych państw europejskich (5h) 5. Obrona terytorialna w mediach (1h) Suma godzin - 10
Metody dydaktyczne	Konwersatorium (dyskusja), seminarium; Praca z tekstem; Samokształcenie.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer; Projektor multimedialny; Platforma do webinarów. Film (nagranie); Tekst; Karta pracy; Mapa / wykres;
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Jakubczak Ryszard, <i>System powszechnej obrony terytorialnej w Polsce</i>, Szczytno 2020.
uzupełniająca	· Jakubczak Ryszard, <i>Powszechna obrona terytorialna w bezpieczeństwie narodowym</i>, Warszawa 2020; · Czwolek, Z. Polcikiewicz, K. Stańczyk, <i>Doświadczenia wnioski i rekomendacje wynikające z dotychczasowego funkcjonowania wojsk obrony terytorialnej</i>, ECNE 2022; · Jakubczak Ryszard, Martowski Robert, <i>Powszechna obrona terytorialna w cyberobronie i agresji hybrydowej</i>, Warszawa 2017.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w budowie i rozwoju obrony terytorialnej	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w budowie i rozwoju obrony terytorialnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zróżnicowanej wiedzy na temat systemu obrony terytorialnej we współczesnym świecie	Student ma zróżnicowaną wiedzę na temat systemu obrony terytorialnej we współczesnym świecie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma pogłębionej wiedzy z zakresu funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej w RP	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej w RP		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki oraz wykorzystania wojsk obrony terytorialnej w działaniach służących bezpieczeństwu państwa	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki oraz wykorzystania wojsk obrony terytorialnej w działaniach służących bezpieczeństwu państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadań w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności zawodowej związanej z problematyką bezpieczeństwa narodowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej ze skutecznym funkcjonowaniem obrony terytorialnej	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej ze skutecznym funkcjonowaniem obrony terytorialnej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania społeczeństwa obywatelskiego w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania społeczeństwa obywatelskiego w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Teoria walki informacyjnej	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy przez słuchaczy na temat wybranych metod, technik i narzędzi walki informacyjnej od czasów starożytnych do współczesnych. Prezentacja dorobku myśli strategicznej w zakresie wpływania na procesy poznawcze człowieka i społeczeństwa w celu realizacji celów politycznych. Zapoznanie słuchaczy z podstawami geopolityki informacyjnej. Prezentacja najważniejszych współczesnych trendów w walce informacyjnej. Analiza wybranych przypadków.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu teorii walki informacyjnej	P7U_W
W_02	Zna zaawansowaną terminologię i aparat pojęciowy z zakresu walki informacyjnej	P7U_W

W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki walki informacyjnej	P7U_W
Umiejętności		
U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną dotyczącą współczesnej walki informacyjnej	P7U_U
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa w obszarze walki informacyjnej	P7U_U
U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z teorią walki informacyjnej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej walki informacyjnej	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Wprowadzenie do aparatu pojęciowego walki informacyjnej 2. Historia walki informacyjnej 3. Aparat organizacyjny walki informacyjnej na przykładzie wybranych państw Suma godzin - 10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Rosyjska myśl strategiczna w obszarze walki informacyjnej 2. Amerykańska myśl strategiczna w obszarze walki informacyjnej 3. Wybrane operacje psychologiczno-informacyjne - studia przypadków Suma godzin - 10	

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, Konwersatorium, Kształcenie na odległość, Samokształcenie.
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny, Tekst źródłowy, Film.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Aleksandrowicz Tomasz, <i>Zagrożenia dla bezpieczeństwa informacyjnego państwa w ujęciu systemowym: budowanie zdolności defensywnych i ofensywnych w infosferze</i>, Warszawa 2021.
uzupełniająca	· Sykulski L., <i>Rosyjska geopolityka a wojna informacyjna</i>, Warszawa 2019; · Aleksandrowicz Tomasz, <i>Podstawy walki informacyjnej</i>, Warszawa 2019. · Formicki T., <i>Wywiad i kontrwywiad jako kluczowe komponenty walki informacyjnej</i>, Warszawa 2020; · Pacepa Ion Mihai, <i>Dezinformacja</i>, Gliwice 2015

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy z zakresu teorii walki informacyjnej	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu teorii walki informacyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna zaawansowanej terminologii i aparatu pojęciowego z zakresu walki informacyjnej	Student zna zaawansowaną terminologię i aparat pojęciowy z zakresu walki informacyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zróżnicowanej metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki walki informacyjnej	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki walki informacyjnej		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej współczesnej walki informacyjnej	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną dotyczącą współczesnej walki informacyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa w obszarze walki informacyjnej	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa w obszarze walki informacyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z teorią walki informacyjnej	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z teorią walki informacyjnej		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanej umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej walki informacyjnej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej walki informacyjnej		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ekstremizmy polityczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z pojęciem ekstremizmu politycznego, omówienie jego różnych form stosowanych do osiągnięcia politycznych lub ideologicznych celów. Realizacja przedmiotu ma za zadanie przedstawienie różnych form terroryzmu opartego o zasady fundamentalizmu islamskiego, jak również wyjaśnienie powodów popularności ekstremizmu wynikającej ze stosowania przemocy, terroru lub puczu. Co więcej, uwzględnienie w tym kontekście doktryn związanych z ekstremizmem, takich jak: faszyzm, komunizm, anarchizm oraz rasizm. Ponadto celem jest również przedstawienie studentom przyczyn, dla których różne formy ekstremizmu politycznego są akceptowane przez różne grupy społeczne.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekstremizmów politycznych we współczesnym świecie	P7U_W
W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie ekstremizmów politycznych we współczesnym świecie	P7U_W

Umiejętności		
U_02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów politycznych	P7U_U
U_03	Potrafi prognozować skutki niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów politycznych	P7U_U
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, socjologii, politologii i stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk dotyczących ekstremizmów politycznych	P7U_K
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Ekstremizm polityczny – definicja pojęcia, rodzaje, formy. 2. Historyczne ujęcie rozwoju ekstremizmów politycznych na świecie. 3. Ekstremizm polityczny a doktryna polityczna. 4. Radykalna prawica/lewica w USA. 5. Radykalna prawica/lewica w Europie. 6. Radykalny ekologizm. 7. Radykalny feminizm. Suma godzin - 10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Doktryna i ruch współczesnego faszyzmu – studium przypadku. 2. Doktryna i ruch współczesnego rasizmu – studium przypadku. 3. Doktryna i ruch współczesnego anarchizmu – studium przypadku 4. Doktryna i ruch współczesnego komunizmu – studium przypadku. 5. Fundamentalizm islamski jako ekstremizm polityczny. Suma godzin - 10	

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, Wykład konwersatoryjny, Pogadanka, Prezentacja multimedialna, Praca z tekstem naukowym.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Projektor multimedialny, Tablica kredowa, Teksty naukowe.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność podczas zajęć P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	· Olszewski E. (red.), <i>Doktryny i ruchy współczesnego ekstremizmu politycznego</i> , Wydawnictwo UMCS, Lublin 2004.
uzupełniająca	· Wiśniewski Remigiusz, <i>Terror/terroryzm: studium przypadku</i> , Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021 · Hołub Adam, <i>Państwo wobec ekstremizmu i radykalizmu - ekstremizm i radykalizm wobec państwa</i> , <i>Akademia Policji w Szczytnie</i> 2020; · Połusznia Elżbieta, <i>Ekstremizm ekologiczny: Źródła, przejawy, perspektywy</i> , Warszawa 2012.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	9
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/ egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/ egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/ egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/ egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat ekstremizmów politycznych we współczesnym świecie	Student ma pogłębioną wiedzę na temat ekstremizmów politycznych we współczesnym świecie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie ekstremizmów politycznych we współczesnym świecie	Student ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie ekstremizmów politycznych we współczesnym świecie		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyny i przebiegu niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów politycznych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów politycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów politycznych	Student potrafi prognozować skutki niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów politycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, socjologii, politologii i stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, socjologii, politologii i stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk dotyczących ekstremizmów politycznych	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk dotyczących ekstremizmów politycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ekstremizmy religijne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z pojęciem ekstremizmu religijnego, omówienie jego różnych form stosowanych do osiągnięcia politycznych lub ideologicznych celów. Realizacja przedmiotu ma za zadanie przedstawienie różnych form terroryzmu opartego o zasady fundamentalizmu islamskiego, jak również wyjaśnienie powodów popularności ekstremizmu wynikającej ze stosowania przemocy, terroru lub puczu. Co więcej, uwzględnienie w tym kontekście doktryn związanych z ekstremizmem religijnym eksplikowanych z chrześcijaństwa, judaizmu oraz islamu. Ponadto celem jest również przedstawienie studentom przyczyn, dla których różne formy ekstremizmu religijnego są akceptowane przez różne grupy społeczne.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat ekstremizmów religijnych we współczesnym świecie	P7U_W
W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie ekstremizmów religijnych we współczesnym świecie	P7U_W

Umiejętności		
U_02	Potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów religijnych	P7U_U
U_03	Potrafi prognozować skutki niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów religijnych	P7U_U
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, socjologii, politologii i stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk dotyczących ekstremizmów politycznych	P7U_K
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Ekstremizm polityczny – definicja pojęcia, rodzaje, formy. 2. Historyczne ujęcie rozwoju ekstremizmów politycznych na świecie. 3. Polityczno-prawne uwarunkowania istnienia ekstremizmu religijnego w różnych krajach. 4. Radykalizm religijny w tradycji chrześcijańskiej. 5. Radykalizm religijny w tradycji judaistycznej. 6. Radykalizm religijny w tradycji islamskiej. 7. Współczesny fundamentalizm islamski. Suma godzin - 10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Chrześcijański ekstremizm religijny w USA (Christian Patriotism) – studium przypadku. 2. Mafdal – ekstremizm judaistyczny – studium przypadku. 3. Hamas – religijne skrzydło islamskiej organizacji terrorystycznej – studium przypadku. 4. Ekstremizm religijny w Afryce – studium przypadku. 5. Ekstremizm religijny w Azji – studium przypadku. Suma godzin - 10	

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, pogadanka, prezentacja multimedialna, praca z tekstem naukowym.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, projektor multimedialny, tablica kredowa, teksty naukowe.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność na zajęciach P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	· El Ghamari Magdalena, <i>Cool Jihad</i>, Warszawa 2018;
uzupełniająca	· Izak Krzysztof, „Nie tylko islam. Ekstremizm i terroryzm religijny” [w:] <i>Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego</i>, 2015, nr 12 (7); dostępny pod: file:///C:/Users/Przemek/Downloads/Nie tylko islam Ekstremizm i terror.pdf. ss. 183-210. Wasiuta Olga et al., <i>Państwo islamskie ISIS. Nowa twarz ekstremizmu</i>, Warszawa 2018; · Łukasiewicz Piotr, <i>Talibowie: przekleństwo czy nadzieja Afganistanu</i>, Kraków 2022; · <i>Leksykon organizacji i ruchów ekstremistycznych</i>, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, 2014, publikacja dostępna pod: file:///C:/Users/Przemek/Downloads/Leksykon ruchow i organizacji islamistycznych.pdf.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	9
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat ekstremizmów religijnych we współczesnym świecie	Student ma pogłębioną wiedzę na temat ekstremizmów religijnych we współczesnym świecie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma pogłębionej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie ekstremizmów religijnych we współczesnym świecie	Student ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie ekstremizmów religijnych we współczesnym świecie		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów religijnych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów religijnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów religijnych	Student potrafi prognozować skutki niepokojów związanych z eskalacją ekstremizmów religijnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, socjologii, politologii i stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, socjologii, politologii i stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki oraz formułowania hipotez związanych z bezpieczeństwem narodowym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk dotyczących ekstremizmów politycznych	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk dotyczących ekstremizmów politycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Techniki białego wywiadu (OSINT)	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nauczanie studentów wprawnego, rzetelnego i skrupulatnego pozyskiwania informacji z otwartych źródeł wywiadowczych. Studenci dowiedzą się, jak poszukiwać wartościowych informacji wywiadowczych w Internecie i publicznych bazach danych oraz jak korzystać ze specjalistycznych programów do analizy gromadzonych informacji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci potrafią obsługiwać komputer i korzystać z Internetu.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_03	Zna metodykę analiz wywiadowczych z zakresu tzw. białego wywiadu	P7U_W
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych wywiadowczych z zakresu tzw. białego wywiadu	P7U_W
W_12	Zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	P7U_W

Umiejętności		
U_09	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z tzw. białym wywiadem	P7U_U
U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje pochodzące z tzw. białego wywiadu	P7U_U
U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką tzw. białego wywiadu	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej zagadnień wywiadu	P7U_K
K_03	Potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych podczas zbierania informacji wywiadowczych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Wywiad mozaikowy 2. Technologie informacyjne 3. Szare źródła wywiadowcze 4. Analiza przy pomocy programu Maltego 5. Pozyskiwanie danych z Internetu 6. Geoportal, Krajowy Rejestr Sądowy Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej 7. Oprogramowanie analizujące zdjęcia 8. Pozyskiwanie danych z portali społecznościowych na przykładzie Facebooka i Twittera 9. Think-tanki 10. Pozyskiwanie danych z mass mediów Suma godzin - 20	

Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny Pokaz Dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer; Program komputerowy Maltego Projektor multimedialny; Platforma do webinarów. Tekst; Tablica kredowa.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – praca zaliczeniowa na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Liedel Krzysztof, Serafin Tomasz, <i>Otwarte źródła informacji w działalności wywiadowczej</i> , Warszawa 2011;
uzupełniająca	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna metodyki analiz wywiadowczych z zakresu tzw. białego wywiadu	Student zna metodykę analiz wywiadowczych z zakresu tzw. białego wywiadu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analizy danych wywiadowczych z zakresu tzw. białego wywiadu	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych wywiadowczych z zakresu tzw. białego wywiadu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	Student zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi formułować i testować hipotez związanych z tzw. białym wywiadem	Student potrafi formułować i testować hipotezy związane z tzw. białym wywiadem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji pochodzących z tzw. białego wywiadu	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje pochodzące z tzw. białego wywiadu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką tzw. białego wywiadu	Student posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką tzw. białego wywiadu		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej zagadnień wywiadu	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej dotyczącej zagadnień wywiadu		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych podczas zbierania informacji wywiadowczych	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych podczas zbierania informacji wywiadowczych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Metodyka analiz zagrożeń bezpieczeństwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy przez słuchaczy na temat wybranych metod, technik i narzędzi pozyskiwania informacji istotnych z punktu widzenia analizy bezpieczeństwa. Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi metodami opracowywania analiz bezpieczeństwa, a także podstawami „białego wywiadu”. Prezentacja najważniejszych współczesnych trendów w wykorzystywaniu informacji publicznie dostępnych do tworzenia analiz geopolitycznych. Analiza wybranych przypadków.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_03	Zna metodykę analiz zagrożeń bezpieczeństwa	P7U_W
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa	P7U_W
W_13	Ma pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie zagrożeń bezpieczeństwa	P7U_W

Umiejętności		
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu	P7U_U
U_09	Potrafi formułować hipotezy związane z zagrożeniami bezpieczeństwa	P7U_U
U_16	Ma umiejętność przygotowania analizy wybranych zagrożeń bezpieczeństwa	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Rodzaje analiz w obszarze bezpieczeństwa narodowego 2. Metodyka opracowywania analiz Suma godzin –5	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. OSINT – charakterystyka; „geografia” internetu 2. Bazy danych 3. „Internet głęboki i ukryty” 4. Studium przypadku 5. Praca nad własną analizą Suma godzin -15	
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, konwersatorium, samokształcenie, praca z tekstem.	
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny, tekst źródłowy, program komputerowy.	

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność na zajęciach P – praca zaliczeniowa na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Daniluk P. ,Wyligala H., <i>Analiza zagrożeń sektorowych dla bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2021.
uzupełniająca	· Wiśniewski B., <i>Praktyczne aspekty badań nad bezpieczeństwem</i>, Warszawa 2020; · Sójka Wojciech, Kołodziejczak Malwina (red.), <i>Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w XXI wieku: pojęcie, zakres i kwalifikacja</i>, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2016; · Trejnis Zenon, Kościelecki Lech, <i>Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa i obronności RP w XXI wieku</i>, 2019.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	85
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna metodyki analiz zagrożeń bezpieczeństwa	Student zna metodykę analiz zagrożeń bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna zróżnicowanych metod i techniki gromadzenia i analiz danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie zagrożeń bezpieczeństwa	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie zagrożeń bezpieczeństwa		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi formułować hipotez związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa	Student potrafi formułować hipotezy związane z zagrożeniami bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada umiejętności przygotowania analizy wybranych zagrożeń bezpieczeństwa	Student posiada umiejętności przygotowania analizy wybranych zagrożeń bezpieczeństwa		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Taktyka „czarna”	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawami zasad prowadzenia walki w czasie trwania konfliktu zbrojnego w terenie zurbanizowanym, w budynkach lub innych obiektach	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Przeszkolenie z zakresu BHP, zaliczenie przedmiotu Strzelectwo na poziomie studiów I stopnia	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki – tzw. taktyki czarnej	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zasad i znaczenia aktywności pracy zespołowej dla efektywności działań w zakresie tzw. taktyki czarnej	P7U_W
Umiejętności		

U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów tzw. czarnej taktyki	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w realizacji działań taktycznych	P7U_U
U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i realizować wybrane zadania w ramach tzw. czarnej taktyki	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania	P7U_K
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji postawionych zadań	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Charakterystyka współczesnego pola walki 2. MOUT Military Operations in Urbanized Terrain - działania wojskowe w terenie zurbanizowanym. 3. Działania CQB walka w przestrzeniach zamkniętych 4. Prowadzenie rozpoznania w terenie zurbanizowanym 5. Zasady poruszania się i wspólnego ubezpieczenia 6. Przygotowanie inżynieryjne do obrony 7. Sposoby forsowania przeszkód Suma godzin – 30	
Metody dydaktyczne	Wykład: konwersatoryjny, Metoda programowana (przy użyciu komputera)	
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny; Film (nagranie); Komputer;	

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność na zajęciach P – zaliczenie na ocenę w formie praktycznej
Literatura	
podstawowa	· Makowiec P, Mroszczyk M., <i>Taktyka walki w terenie zurbanizowanym</i> , Difin, Warszawa 2021.
uzupełniająca	· Bujak Andrzej, <i>Działania taktyczne wojsk lądowych w specyficznych środowiskach</i> , „Zeszyty Naukowe WSO im. gen. Józefa Bema”, 2000, nr 17/18, ss. 30-38; · Bujak Andrzej, <i>Teren zabudowany i jego wpływ na działanie bojowe</i> , „Zeszyty Naukowe AON” - 2000, nr 2, ss. 108-120

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	15
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	25
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada zróżnicowanej wiedzy na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki – tzw. taktyki czarnej	Student posiada zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki – tzw. taktyki czarnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej zasad i znaczenia aktywności pracy zespołowej dla efektywności działań w zakresie tzw. taktyki czarnej	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą zasad i znaczenia aktywności pracy zespołowej dla efektywności działań w zakresie tzw. taktyki czarnej		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy na temat wybranych elementów tzw. czarnej taktyki	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów tzw. czarnej taktyki		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur w realizacji działań taktycznych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w realizacji działań taktycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i realizować wybranych zadań w ramach tzw. czarnej taktyki	Student potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i realizować wybrane zadania w ramach tzw. czarnej taktyki		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadania	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji postawionych zadań	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji postawionych zadań		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Taktyka „zielona”	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawami zasad prowadzenia walki w czasie trwania konfliktu zbrojnego w terenie innym niż zurbanizowany.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Przeszkolenie z zakresu BHP, zaliczenie przedmiotu Strzelectwo na poziomie studiów I stopnia	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_10	Ma zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki – tzw. taktyki zielonej	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zasad i znaczenia aktywności pracy zespołowej dla efektywności działań w zakresie tzw. taktyki zielonej	P7U_W
Umiejętności		
U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów tzw. zielonej taktyki	P7U_U

U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w realizacji działań taktycznych	P7U_U
U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i realizować wybrane zadania w ramach tzw. zielonej taktyki	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania	P7U_K
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji postawionych zadań	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Charakterystyka współczesnego pola walki 2. Działania taktyczne (walka, obrona, natarcie, działania opóźniające, działania desantowo-szturmowe, działania nieregularne, działania specjalne) 3. Zasady działań taktycznych 4. Poruszanie się na polu walki (postawy, szyki) 5. Sygnały dowodzenia 6. Znaki taktyczne 7. Zabezpieczenie Bojowe Suma godzin - 30	
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny	
Narzędzia dydaktyczne	Projektor multimedialny; Film (nagranie); Komputer;	

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F –aktywność na zajęciach P – zaliczenie na ocenę w formie praktycznej
Literatura	
podstawowa	· Makowiec P, Mroszczyk M., <i>Vademecum działań taktycznych lekkiej piechoty</i> , Wyd. Difin, Warszawa 2019
uzupełniająca	· Leszek Elak, Podstawa działań taktycznych, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, 2014; · Makowiec P, Mroszczyk M., Działania patrolowe lekkiej piechoty, Wyd. Difin, Warszawa 2013

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	15
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	25
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada zróżnicowanej wiedzy na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki – tzw. taktyki zielonej	Student posiada zróżnicowaną wiedzę na temat wybranych elementów taktyki współczesnego pola walki – tzw. taktyki zielonej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej zasad i znaczenia aktywności pracy zespołowej dla efektywności działań w zakresie tzw. taktyki zielonej	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą zasad i znaczenia aktywności pracy zespołowej dla efektywności działań w zakresie tzw. taktyki zielonej		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy na temat wybranych elementów tzw. zielonej taktyki	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych elementów tzw. zielonej taktyki		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur w realizacji działań taktycznych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w realizacji działań taktycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i realizować wybranych zadań w ramach tzw. zielonej taktyki	Student potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i realizować wybrane zadania w ramach tzw. zielonej taktyki		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadania	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji postawionych zadań	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji postawionych zadań		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Seminarium dyplomowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: III, IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5+7	
Cel przedmiotu	Celem seminarium magisterskiego jest zapoznanie studentów z metodologią badań charakterystycznych dla nauk społecznych oraz literaturą z zakresu tematyki seminarium. W trakcie seminarium studenci są również zaznajamiani ze sposobem przygotowywania naukowych prac pisemnych z uwzględnieniem specjalistycznej literatury przedmiotu i/lub z zakresu przygotowywanej pracy dyplomowej. Ponadto celem seminarium dyplomowego jest przygotowanie studenta do dokonania wyboru tematu pracy dyplomowej, sporządzenia konspektu, napisania pracy naukowej oraz prezentacji wyników badań.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu Metodologia nauk społecznych	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej	P7U_W
W_03	Zna metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie	P7U_W

W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej	P7U_W
Umiejętności		
U_18	Ma umiejętność zastosowania anglojęzycznej terminologii specjalistycznej w pracy dyplomowej	P7U_U
U_16	Ma umiejętność przygotowania pracy dyplomowej	P7U_U
U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Przygotowanie i analiza indywidualnych metodologicznych koncepcji badawczych. 2. Konceptualizacja badań naukowych. 3. Przygotowywanie narzędzi badawczych i przygotowanie do procesu realizacji badań. 4. Przygotowanie i analiza rozdziału teoretycznego, zawierającego prezentację badanej problematyki w świetle literatury przedmiotu. 5. Charakterystyka wyników własnych badań ze względu na problemy badawcze. 6. Przygotowanie empirycznej części pracy zawierającej charakterystykę badanej próby oraz dyskusję wyników analizy danych w odpowiedzi na pytania badawcze (hipotezy/tezy), wnioski z badań oraz aneksy. 7. Sporządzenie wniosków z badań i formułowanie wypowiedzi na temat realizacji celów teoretycznych (poznawczych). 8. Opracowywanie projektów, programów, propozycji konkretnych działań w odpowiedzi na cel praktyczny własnych badań. 9. Przygotowanie pracy magisterskiej – wersji roboczych.	

	10. Korekta i przygotowanie ostatecznej wersji pracy magisterskiej (dyplomowej). Suma godzin - 30 + 30
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, Pogadanka, Dyskusja, Prezentacja multimedialna.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Projektor multimedialny, Tablica kredowa.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – Obecność studenta na zajęciach, aktywność studenta w realizowaniu zadań z zakresu przygotowania pracy dyplomowej, realizacja badań naukowych; P – Zaliczenie (na podstawie aktywności studenta w realizowaniu zadań z zakresu przygotowania pracy dyplomowej).
Literatura	
podstawowa	· Wawrzusiszyn Andrzej, <i>Praca dyplomowa z bezpieczeństwa: wprowadzenie do badań</i> , Warszawa 2016.
uzupełniająca	· Bereźnicki Franciszek, <i>Praca dyplomowa na studiach I i II stopnia z nauk społecznych</i> , Kraków 2010.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	60
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	60
Przygotowanie projektu	200
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	352
Punkty ECTS za przedmiot	12 (5+7)

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej	Student posiada pogłębioną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk, kierunkach rozwoju, relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami oraz możliwościach praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie w działalności zawodowej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna metodologii badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie	Student zna metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny nauk o bezpieczeństwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analiz danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa wykorzystywanych podczas pisania pracy dyplomowej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie posiada umiejętności zastosowania anglojęzycznej terminologii specjalistycznej w pracy dyplomowej	Student posiada umiejętność zastosowania anglojęzycznej terminologii specjalistycznej w pracy dyplomowej		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie posiada umiejętności przygotowania pracy dyplomowej	Student posiada umiejętność przygotowania pracy dyplomowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego	Student posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

CYBERBEZPIECZEŃSTWO

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przekazanie studentom niezbędnej wiedzy z zakresu zapewniania bezpieczeństwa informacjom prawnie chronionym przetwarzanym w systemach i sieciach teleinformatycznych w jednostce organizacyjnej oraz omówienie standardów, norm i zasad wdrażania polityki bezpieczeństwa teleinformatycznego i sposobów zarządzania bezpieczeństwem	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiedza na temat <i>Ustawy o ochronie informacji niejawnych</i> Umiejętność obsługi podstawowych urządzeń teleinformatycznych Posiadanie kompetencji w zakresie korzystania z podstawowych aplikacji informatycznych	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat systemów teleinformatycznych i ich zabezpieczenia	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7U_W

W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7U_W
Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7U_U
U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa teleinformatycznego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Istota, struktura i konfiguracja systemu teleinformatycznego 2. Szanse i zagrożenia w eksploatacji współczesnych systemów teleinformatycznych - rozwój zintegrowanych systemów teleinformatycznych motorem postępu jako szansa cywilizacyjna - monitoring i inwigilacja – wymóg bezpieczeństwa - podatności i ryzyka w eksploatacji systemów teleinformatycznych 3. Strategia ochrony informacji w sieciach i systemach teleinformatycznych - wdrażanie polityki bezpieczeństwa i opracowywanie Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Informacyjnym - kontrola i monitorowanie poziomu bezpieczeństwa teleinformatycznego 4. Prawne aspekty ochrony informacji - odpowiedzialność za naruszenie przepisów o ochronie informacji w sieciach teleinformatycznych - legislacja krajowa - przepisy unijne i NATO	

	- standardy i normy krajowe i międzynarodowe 5. Zasady przetwarzania danych wrażliwych w systemach teleinformatycznych - bezpieczne stanowiska komputerowe, - kabiny szczelności elektromagnetycznej, - sprzęt typu TEMPEST - kryptograficzna ochrona danych i korespondencji Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Organizacja ochrony systemu teleinformatycznego - studium przypadku - otoczenie systemu teleinformatycznego - bezpieczeństwo osobowe - bezpieczeństwo obiektowe - bezpieczeństwo fizyczne - bezpieczeństwo przemysłowe 2. Standardy bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych - szczególne wymagania bezpieczeństwa - procedury bezpiecznej eksploatacji - procesy certyfikacyjne - audyt wewnętrzny i zewnętrzny (audyt zgodności) - akredytacja systemów teleinformatycznych 3. Rodzaje i formy cyberataków na systemy teleinformatyczne – pokaz (film) i omówienie 4. Kierunki badań i rozwoju w dziedzinie bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych – - przetwarzanie w chmurze, IoT, urządzenia mobilne - nowe metody ochrony sieci i systemów teleinformatycznych - outsourcing bezpieczeństwa Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, Prezentacja multimedialna i graficzna, Ćwiczenia: studium przypadku, analiza dokumentów SWB i PBE, Wykonywanie ogólnej dokumentacji audytu wewnętrznego

Narzędzia dydaktyczne	Zapory sieciowe (firewall) Tablica, Rzutnik, Komputer, Źródła drukowane
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena studentów na zajęciach, aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Banasiński Cezary (red.), Cyberbezpieczeństwo : zarys wykładu, Warszawa 2018.
uzupełniająca	· Stallings W., Brown L., <i>Bezpieczeństwo systemów informatycznych. Zasady i praktyka</i> , Helion, Gliwice 2019; · Jatkiewicz Przemysław, <i>Bezpieczeństwo systemów informatycznych firm i instytucji</i> , Gdańsk, Sopot 2020.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	15
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	86
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat systemów teleinformatycznych i ich zabezpieczenia	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat systemów teleinformatycznych i ich zabezpieczenia		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analiz	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych		

	danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazywać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur służących zapewnieniu	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa teleinformatycznego		

	bezpieczeństwa teleinformatycznego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z terminologią, metodami oraz narzędziami stosowanymi w zabezpieczeniach dostępu do danych w systemach bazodanowych, bezpieczeństwem aplikacji sieciowych oraz z systemami zarządzania bezpieczeństwem mobilnych urządzeń teleinformatycznych i internetem przedmiotów.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Podstawowa wiedza na temat struktury i funkcjonowania Internetu, dostępnych usług sieciowych, form korzystania z udogodnień społeczeństwa informacyjnego oraz zasad bezpiecznego używania komputerów i sieci teleinformatycznych. Umiejętność korzystania z informatycznych narzędzi bezpieczeństwa. Kompetencje w zakresie wymiany informacji w obszarze cyberbezpieczeństwa. Wiedza z nauk o zarządzaniu w zakresie organizacji systemu zarządzania oraz procesu podejmowania decyzji. Kompetencje w zakresie wykorzystania współczesnych narzędzi technologii informacyjnych w komunikacji interpersonalnej.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	P7U_W

W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	P7U_W
Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7U_U
U_09	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z problematyką bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur służących bezpieczeństwu baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	- Podstawowe definicje i cykl życia danych w strumieniach przepływu - pakiety informacyjne, zbiory, bazy danych jako systemy uporządkowane - system operacyjny i aplikacje ACL - uwarunkowania prawne w zakresie ochrony danych - Przegląd i porównanie aktualnie najpopularniejszych mobilnych systemów operacyjnych - architektura systemu operacyjnego Android - modele aplikacji klient-serwer - systemy łączności i nawigacji satelitarnej - Kierunki rozwoju mobilnych systemów operacyjnych oraz ich znaczenie we współczesnym społeczeństwie informacyjnym - Elementy bezpieczeństwa aplikacji sieciowych - Przechowywanie danych w chmurze obliczeniowej - usługi Amazon, Google, Microsoft i innych operatorów - charakterystyka możliwości poszczególnych usług - uzyskanie odporności na awarie w systemach rozproszonych - problemy bezpieczeństwa w chmurze	

	- wirtualne sieci prywatne (VPN) – infrastruktura i bezpieczeństwo Suma godzin - 10
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Serwery aplikacji i danych oraz systemy operacyjne - konfiguracja zwiększająca bezpieczeństwo - poziomy bezpieczeństwa danych - przeciwdziałanie atakom DDOS - kryptograficzna ochrona danych oraz certyfikaty w zabezpieczaniu tabel bazy danych - najważniejsze metody i narzędzia kryptograficzne oraz ich praktyczne implementacje, szyfrowanie symetryczne i asymetryczne - konfigurowanie praw dostępu i kont użytkowników w systemach bazodanowych 2. Archiwizacja, replikacja i nadmiarowość sprzętowa jako mechanizmy ochrony baz danych przed utratą danych lub ich uszkodzeniem 3. Charakterystyka technologii webowych (HTTP, HTML, JS) i ich wpływ na bezpieczeństwo aplikacji - narzędzia testowania bezpieczeństwa aplikacji webowych 4. Charakterystyka środowiska internetu przedmiotów - internet przedmiotów i jego zastosowanie - analiza korzyści i zagrożeń wynikających ze stosowania Internetu przedmiotów - przemysłowy Internet przedmiotów (IIoT) 5. Analiza ryzyka wykorzystywania Internetu przedmiotów – case study Suma godzin - 20
Metody dydaktyczne	1. Wykład z elementami case studies - wskazanie głównych cech przedmiotowych - wyjaśnienia, interpretacje, synteza - pytania, dyskusja - wskazanie zakresu wiedzy podlegającej sprawdzeniu 2. Ćwiczenia: - symulacyjna gra dydaktyczna - metoda programowana - studium przypadku

Narzędzia dydaktyczne	Wykład, System IPS (Intrusion prevention system), System IDS (Intrusion detection system w 3 wersjach: host-based intrusion detection systems (HIDS), network intrusion detection systems (NIDS), System-on-Chip (SoC) dla Internetu przedmiotów Case studies, Test, Dane opisowe, Prezentacja multimedialna Power Point, Prezentacje graficzne, Wykresy, Film (nagranie).
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność w realizacji ćwiczeń przedmiotowych P – zaliczenie na ocenę - opracowanie pisemne z zakresu przedmiotowego
Literatura	
podstawowa	· Banasiński Cezary (red.), <i>Cyberbezpieczeństwo: zarys wykładu</i>, Warszawa 2018. · Verma P., Dixit A., <i>Bezpieczeństwo urządzeń mobilnych</i>, Helion, Gliwice 2017
uzupełniająca	· Hoffman A., <i>Bezpieczeństwo nowoczesnych aplikacji internetowych. Przewodnik po zabezpieczeniach</i>, Helion, Gliwice 2020; · Stallings W., Brown L., <i>Bezpieczeństwo systemów informatycznych. Zasady i praktyka</i>, Helion, Gliwice 2019;

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	86
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analiz danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi formułować i testować hipotez związanych z problematyką bezpieczeństwa baz danych, aplikacji	Student potrafi formułować i testować hipotezy związane z problematyką bezpieczeństwa baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów		

	sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur służących bezpieczeństwu baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur służących bezpieczeństwu baz danych, aplikacji sieciowych, urządzeń mobilnych i Internetu przedmiotów		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie bezpieczeństwem informacyjnym	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z normami i standardami zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym, zasadami budowy architektury bezpieczeństwa, ustanawiania polityki bezpieczeństwa informacyjnego oraz kolejnymi etapami wdrażania przedsięwzięć zapewniających bezpieczeństwo informacyjne. Przygotować studentów do aktywnego wykorzystania nowoczesnych narzędzi (technologii) wspomagających zarządzanie bezpieczeństwem informacyjnym. Zapoznać z opartymi o analizę ryzyka modelami zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach i sieciach teleinformatycznych z uwzględnieniem międzynarodowych kryteriów oceny bezpieczeństwa teleinformatycznego dla procesów certyfikacji, audytu i akredytacji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiedza na temat ogólnych metod zarządzania, znajomość teorii bezpieczeństwa w odniesieniu do płaszczyzny informacyjnej. Umiejętność korzystania z podstawowych urządzeń teleinformatycznych. Kompetencje w zakresie wymiany informacji z wykorzystaniem nowych technologii mobilnych. Wiedza z nauk o bezpieczeństwie w zakresie organizacji systemu zarządzania oraz procesu podejmowania decyzji. Kompetencje w zakresie bezpiecznego korzystania z platform społecznościowych.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym	P7U_W
W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat prawnych i etycznych aspektów zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym	P7U_W
Umiejętności		
U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa	P7U_U
U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem informacyjnym	P7U_U
U_12	Potrafi pracować zespołowo, będąc przygotowanym do pełnienia różnych funkcji w zespole zarządzającym bezpieczeństwem informacyjnym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P7U_K
K_12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy na płaszczyźnie zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Zakres przedmiotowy zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym - Dane-Informacja-Wiedza; istota systemu informacyjnego - zadania w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym 2. Rola informacji w systemach bezpieczeństwa - zarządzanie bezpieczeństwem informacji w zróżnicowanych płaszczyznach bezpieczeństwa państwa - zagrożenia dla cech bezpieczeństwa informacji i narzędzia zabezpieczenia 3. Procesy informacyjne - fazy przebiegu procesu informacyjnego	

	- wykorzystanie procesów i technik informacyjnych 4. Podstawy sztucznej inteligencji; informacja w ujęciu kognitywnym - agregacja informacji - metainformacje i systemy metainformacyjne Suma godzin - 5
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Zasady i metody badania potrzeb informacyjnych - kwantyfikacja informacji - ilość i wartość informacji oraz jej rodzaje 2. Zastosowanie nowoczesnych narzędzi (technologii) w procesach bezpieczeństwa informacyjnego - standaryzacja informacji i rodzaje systemów informacyjnych - miary efektywności informacyjnej w procesie zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym 3. Zarządzanie informacją w organizacji – casestudy - poziomy zarządzania informacją w jednostce organizacyjnej - standardy i normy zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym - potrzeby informacyjne organizacji – informacja w monitorowaniu otoczenia organizacji - bezpieczeństwo osobowe, obiektowe, fizyczne i teleinformatyczne w procesie zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym 4. Informatyczne narzędzia zarządzania informacją - przetwarzanie informacji w systemie informacyjnym - system zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym - czas życia informacji 5. Walka informacyjna - analiza decyzyjna jako efekt syntezy informacji - sieciocentryczność informacyjno-decyzyjna - rola bezpieczeństwa informacyjnego w warunkach konfliktu interesów Suma godzin - 15

Metody dydaktyczne	1. Wykłady: metoda konwersatoryjna, prezentacja multimedialna 2. Ćwiczenia: symulacja komputerowa, gra decyzyjna
Narzędzia dydaktyczne	Zapory sieciowe (firewall), Komputer, Program Power Point, Projektor multimedialny, Tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność w realizacji ćwiczeń przedmiotowych P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Krawiec Jerzy, <i>Cyberbezpieczeństwo. Podejście systemowe</i> , Warszawa 2020.
uzupełniająca	· Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat prawnych i etycznych aspektów zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat prawnych i etycznych aspektów zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazywać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem informacyjnym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem bezpieczeństwem informacyjnym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi pracować zespołowo, nie jest przygotowany do pełnienia różnych funkcji w zespole zarządzającym bezpieczeństwem informacyjnym	Student potrafi pracować zespołowo, będąc przygotowanym do pełnienia różnych funkcji w zespole zarządzającym bezpieczeństwem informacyjnym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy na płaszczyźnie zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy na płaszczyźnie zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Technologie informacyjne a ochrona informacji niejawnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych poprzez omówienie zagadnień dotyczących zasad dostępu do informacji publicznej oraz ich ograniczeń. Zaprezentowane zostaną środki ochrony informacji niejawnych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa teleinformatycznego	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: <i>Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych oraz Współczesne konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe</i> Wiedza na temat <i>Ustawy o ochronie informacji niejawnych</i> Umiejętność obsługi podstawowych urządzeń teleinformatycznych Posiadanie kompetencji w zakresie korzystania z podstawowych aplikacji informatycznych	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat technologii informacyjnych wykorzystywanych w ochronie informacji niejawnych	P7U_W

W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat zróżnicowanych aspektów problematyki ochrony informacji niejawnych	P7U_W
W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności ochrony informacji niejawnych	P7U_W
Umiejętności		
U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi związanymi z ochroną informacji niejawnych	P7U_U
U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P7U_U
U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do zadań związanych z ochroną informacji niejawnych	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Zagadnienia terminologiczne (wprowadzenie do tematu) – tajemnica państwowa, służby ochrony państwa, akredytacja bezpieczeństwa teleinformatycznego, system teleinformatyczny 2. Informacje niejawne – klasyfikacja (klauzule „ściśle tajne”, „tajne”, „poufne”, „zastrzeżone”), oznakowanie dokumentów niejawnych Bezpieczeństwo osobowe - dostęp do informacji niejawnych: postępowanie sprawdzające, dopuszczenie do informacji niejawnych, poświadczenia bezpieczeństwa, zasada wiedzy niezbędnej 3. Kancelaria tajna, kontrola obiegu dokumentów Suma godzin - 10	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Środki ochrony fizycznej informacji niejawnych (systemy kontroli, ewidencji, zabezpieczenia), przygotowanie arkusza dokumentu niejawnego 2. Bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych przetwarzających informacje niejawne, przygotowanie treści <i>Szczególnych wymagań bezpieczeństwa i Procedur bezpiecznej eksploatacji</i> 3. Bezpieczeństwo osobowe i bezpieczeństwo przemysłowe, wypełnianie ankiety bezpieczeństwa, wniosku o przyznanie świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, określenie współzależności stopnia i klauzuli niejawności na świadectwie bezpieczeństwa przemysłowego 4. Sposób oznakowania informacji niejawnych na nośnikach elektronicznych 5. Charakterystyka informacji, które mogą stanowić tajemnicę państwową 6. Ochrona danych osobowych zawartych w ankiecie bezpieczeństwa Suma godzin - 20
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny: prezentacja multimedialna i graficzna, pokaz Ćwiczenia: studium przypadku, analiza dokumentów, wypełnianie ankiet, wykonywanie oznakowań informacji niejawnych, laboratorium, gra symulacyjna
Narzędzia dydaktyczne	Modele tworzenia SWB (Szczególnych wymagań bezpieczeństwa) i PBE (Procedur bezpiecznej eksploatacji) Tablica, Rzutnik, Komputer, Źródła drukowane, Program Power Point, Program Excel
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena studentów na zajęciach, aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę

Literatura	
podstawowa	· Kowalewski Jakub, Kowalewski Marian, <i>Ochrona informacji i systemów teleinformatycznych w cyberprzestrzeni</i>, Warszawa 2018.
uzupełniająca	· Przeździecki Karol, Sikorski Witold, <i>Technologie informacyjne dla studentów</i>, Warszawa 2017; · Taczkowska-Olszewska J., Nowikowska J., <i>Prawo do informacji publicznej. Informacje niejawne. Ochrona danych osobowych</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat technologii informacyjnych wykorzystywanych w ochronie informacji niejawnych	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat technologii informacyjnych wykorzystywanych w ochronie informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat zróżnicowanych aspektów problematyki ochrony informacji niejawnych	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat zróżnicowanych aspektów problematyki ochrony informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności ochrony informacji niejawnych		

	zespołowej dla efektywności ochrony informacji niejawnych			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi związanymi z ochroną informacji niejawnych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi związanymi z ochroną informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatność i wskazywać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do zadań związanych z ochroną informacji niejawnych	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do zadań związanych z ochroną informacji niejawnych		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Audyt systemów teleinformatycznych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z zagadnieniem akredytacji bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz przybliżenie czynności przeprowadzanych przez audytorów w ramach procedury akredytacji. Dzięki temu student będzie w stanie ocenić efektywność systemu ochrony i identyfikacji zagrożeń systemów teleinformatycznych	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Wiedza na temat <i>Ustawy o ochronie informacji niejawnych</i> Umiejętność obsługi podstawowych urządzeń teleinformatycznych Posiadanie kompetencji w zakresie korzystania z podstawowych aplikacji informatycznych	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych oraz procedury wymagane do przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7U_W
W_08	Ma pogłębioną wiedzę na temat zasad przeprowadzanie audytu systemów teleinformatycznych	P7U_W
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania audytem systemów informatycznych	P7U_W

Umiejętności		
U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania audytu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	P7U_U
U_09	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P7U_K
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa teleinformatycznego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie i zakres definicyjny audytu; audyt zewnętrzny i wewnętrzny; 2. Audyt wewnętrzny – rola, funkcja i zakres audytorów wewnętrznych w strukturze firmy; raport określający poziom zgodności stanu faktycznego z założeniami polityki bezpieczeństwa; 3. Audyt zewnętrzny – zasady, normy i standardy przeprowadzania audytu zewnętrznego; instytucje przeprowadzające audyt zewnętrzny 4. Zakresy czynności w ramach audytu systemów teleinformatycznych; Suma godzin - 10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Dokumentacja bezpieczeństwa teleinformatyczna; analiza wybranej dokumentacji; 2. Środki ochrony fizycznej systemów teleinformatycznych; analiza wybranych środków ochrony fizycznej 3. Środki zabezpieczeń komponentów systemu teleinformatycznego; analiza wybranych środków 4. Środki ochrony elektromagnetycznej i kryptograficznej; analiza wybranych środków 5. Identyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych – studium przypadku Suma godzin - 20	

Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny; Konwersatorium; Metoda programowana; Pokaz
Narzędzia dydaktyczne	Komputer z oprogramowaniem
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów na zajęciach P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Rembikowski Jacek, <i>Audyt systemów informatycznych w ramach Polityki Bezpieczeństwa Informacji: listy kontrolne, procedury audytowe, wzorcowe działania naprawcze</i>, Poznań 2010.
uzupełniająca	· K. Lidermann, Czy audyt bezpieczeństwa teleinformatycznego jest tym samym co „audyt informatyczny”?, „Biuletyn Instytutu Automatyki i Robotyki”, 2004, nr 21, s. 77-104 · https://ochrona-niejawnych.pl/

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zróżnicowanych metod i technik gromadzenia i analizy danych oraz procedur wymaganych do przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	Student zna zróżnicowane metody i techniki gromadzenia i analizy danych oraz procedury wymagane do przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat zasad przeprowadzanie audytu systemów teleinformatycznych	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad przeprowadzanie audytu systemów teleinformatycznych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania audytem systemów informatycznych	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania audytem systemów informatycznych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazywać możliwości zastosowania audytu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania audytu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi formułować i testować hipotez związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi formułować i testować hipotezy związane z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie posiada świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student posiada świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie posiada świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student posiada świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa teleinformatycznego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Cyberprzestępczość i cyberterroryzm	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z problematyką bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni z uwzględnieniem zinstytucjonalizowanych form i metod reagowania na cyberprzestępstwa i zjawiska cyberterroryzmu. Omówienie form, metod i narzędzi wykorzystywanych przez sprawców przestępstw komputerowych i ugrupowań cyberterrorystycznych wobec elementów infrastruktury krytycznej. Dostarczenie wiedzy niezbędnej do monitorowania rozwoju sieci i systemów teleinformatycznych i wdrażania nowych rozwiązań technologicznych w celu prognozowania zagrożeń ze strony cyberprzestępczości i cyberterroryzmu. Zapoznanie studentów z nowymi zagrożeniami związanymi z działaniem w cyberprzestrzeni – obszarze wykorzystywanym przez wojny hybrydowe	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Znajomość podstaw bezpieczeństwa informacji Umiejętność korzystania z informatycznych narzędzi bezpieczeństwa Kompetencje w zakresie wymiany informacji w obszarze cyberbezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat cyberprzestępczości, cyberterroryzmu oraz mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach cyberzagrożeń	P7U_W
W_02	Zna zaawansowaną terminologię, w tym terminologię anglojęzyczną dotyczącą problematyki cyberprzestępczości i cyberterroryzmu	P7U_W
W_11	Ma pogłębioną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w kontekście cyberprzestępczości i cyberterroryzmu	P7U_W
Umiejętności		
U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	P7U_U
U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	P7U_U
U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu w cyberprzestrzeni	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Cyberprzestrzeń jako nowy obszar bezpieczeństwa - cechy cyberprzestrzeni - narzędzia i formy wykorzystania cyberprzestrzeni - szanse i zagrożenia w eksploatacji cyberprzestrzeni - obszary i płaszczyzny bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni 2. Obszary i płaszczyzny bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni - płaszczyzna polityczna, ekonomiczna, militarna i informacyjna	

	- obszar osobowy, fizyczny, sprzętowy i sieciowy 3. Rola cyberprzestrzeni jako jednego z obszarów wojny hybrydowej - działania operacyjne i taktyka wojny hybrydowej - obszar i zasięg wojny hybrydowej 4. Wojna hybrydowa jako nowy rodzaj konfliktu lokalnego i międzynarodowego - skutki wojny hybrydowej w odniesieniu lokalnym i globalnym 5. Cechy wojny hybrydowej - doktryna i strategia cyberwojny 6. Prawne aspekty bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni - bezpieczeństwo cyberprzestrzeni w infrastrukturze krytycznej państwa – ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa - zapisy legislacyjne dot. cyberprzestępczości w prawie telekomunikacyjnym, ustawach o ochronie informacji wrażliwych i w prawie karnym - Strategia Cyberbezpieczeństwa RP 7. Elementy wojny hybrydowej w legislacji dotyczącej bezpieczeństwa państwa 8. Zagrożenia dla użytkowników sieci komputerowych wynikłe z działań o charakterze wojny hybrydowej 9. Instytucjonalne formy przeciwdziałania cyberprzestępczości i cyberteroryzmowi - współpraca międzynarodowa w zakresie zwalczania cyberterroryzmu - krajowe organy właściwe do reagowania na incydenty w cyberprzestrzeni – zespoły resortowe, CSIRT-Gov, CSIRT-Nask, CSIRT-MON - rola operatorów usług kluczowych i dostawców usług cyfrowych 10. Wpływ nowych technologii informacyjnych na bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni – szanse i wyzwania - mobilne systemy teleinformatyczne - przetwarzanie w chmurze - Internet Przedmiotów - syntetyczna inteligencja - informatyka kwantowa - kierunki rozwoju cyberprzestrzeni a bezpieczeństwo narodowe i wewnętrzne – analiza prognostyczna Suma godzin - 20
--	--

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Cyberterroryzm jako asymetryczne zagrożenie cywilizacji informacyjnej - miejsce cyberterroryzmu w obszarze wojny hybrydowej - cele, źródła i potencjalne skutki ataków cyberterrorystycznych na infrastrukturę krytyczną – case study 2. Cyberprzestępczość jako wyzwanie bezpieczeństwa - rodzaje i formy cyberprzestępczości - rodzaje i charakterystyka cyberprzestępstw - narzędzia cyberprzestępstw - boty i botnety - metody wykrywania i zwalczania przestępstw komputerowych - odpowiedzialność indywidualna i zbiorowa za naruszenie cyberbezpieczeństwa 3. Elementy wojny hybrydowej i narzędzia realizacji celów - kierunki eskalacji działań hybrydowych w cyberprzestrzeni Suma godzin - 10
Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna program Power Point Dane opisowe Wykresy Prezentacje graficzne
Narzędzia dydaktyczne	Program komputerowy Power Point Rzutnik multimedialny Studium przypadku
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – opracowanie pisemne na zaliczenie przedmiotu P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Kosiński J., <i>Paradygmaty cyberprzestępczości</i> , Wydawnictwo DIFFIN, Warszawa 2016.
uzupełniająca	· Morańska Danuta, <i>Patologie w cyberprzestrzeni: profilaktyka zagrożeń medialnych</i> , Dąbrowa Górnicza 2015; · Hoffmann Tomasz, <i>Wybrane aspekty cyberbezpieczeństwa w Polsce</i> , Poznań 2018.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	0
Przygotowanie do egzaminu	14
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat cyberprzestępczości, cyberterroryzmu oraz mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach cyberzagrożeń	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat cyberprzestępczości, cyberterroryzmu oraz mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach cyberzagrożeń		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna zaawansowanej terminologii, w tym terminologii anglojęzycznej dotyczącej problematyki cyberprzestępczości i	Student zna zaawansowaną terminologię, w tym terminologię anglojęzyczną dotyczącą problematyki cyberprzestępczości i cyberterroryzmu		

	cyberterroryzmu			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w kontekście cyberprzestępczości i cyberterroryzmu	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w kontekście cyberprzestępczości i cyberterroryzmu		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazywać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni		

	kształtowania bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk i czynników mogących zagrażać bezpieczeństwu w cyberprzestrzeni	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i czynniki mogące zagrażać bezpieczeństwu w cyberprzestrzeni		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawne i system zarządzania kryzysowego w Polsce	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z jednym z podstawowych obszarów-podsystemów bezpieczeństwa narodowego jakim jest zarządzanie kryzysowe. Z jego umocowaniami prawnymi w polskim i międzynarodowym prawodawstwie , zapoznanie z podstawowymi aktami prawnymi w tym zakresie. Przedstawienie ewolucyjnego procesu tworzenia się jednolitego ustawodawstwa w zakresie systemu zarządzania kryzysowego w Polsce w latach 1989-2007. Zaprezentowanie aktualnego systemu zarządzania kryzysowego ,opartego na strukturach jednostek administracji publicznej . Omówienie zadań , kompetencji tych jednostek i ich kierowniczych organów w zakresie zarządzania kryzysowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student posiada ogólną wiedzę dotyczącą funkcjonowania systemu prawnego w Polsce. Zna hierarchie ważności aktów prawnych, kompetencje organów i urzędów do ich wydawania. Posiada praktyczne umiejętności wyszukiwania właściwych niezbędnych mu aktów prawnych i umie się nimi posługiwać. Ma podstawową wiedzę z zakresu zagrożeń kraju i systemu bezpieczeństwa.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Ma pogłębioną wiedzę na temat prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego w Polsce	P7U_W

W_07 W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w zarządzaniu kryzysowym	P7U_W
Umiejętności		
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	P7U_U
U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem kryzysowym	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z efektywnym funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P7U_K
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie bezpieczeństwa narodowego, jego uwarunkowania konstytucyjne i prawne, rodzaje podsystemów bezpieczeństwa wchodzących w skład bezpieczeństwa narodowego. 2. Zarządzanie kryzysowe jako podsystem bezpieczeństwa narodowego – jego umocowanie w polskim prawodawstwie przed 2007 r. 3. Ewolucyjny proces tworzenia się jednolitego ustawodawstwa w zakresie systemu zarządzania kryzysowego w Polsce w latach 1989-2007. 4. Ustawa z dnia 26.04.2007 r., o zarządzaniu kryzysowym i dokumenty wykonawcze z nią związane – jako podstawowy i obowiązujący pakiet prawny systemu zarządzania kryzysowego w Polsce. 5. System zarządzania kryzysowego w Polsce, jego budowa, struktura i jednostki- komponenty tworzone na poszczególnych poziomach administracji publicznej. 6. Organy zarządzania kryzysowego i ich zadania na szczeblu centralnym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. 7. Jednostki – komponenty systemu zarządzania kryzysowego , podstawy prawne określające ich powstanie, strukturę i zakres zadań.	

	8. Prawo międzynarodowe , konwencje ,wzajemne porozumienia, prawo Unii Europejskiej i NATO z obszaru zarządzania kryzysowego i zobowiązania Polski w zakresie ich stosowania. Suma godzin - 20
Forma zajęć : ćwiczenie	Suma godzin -
Metody dydaktyczne	Wykład, Konwersatorium (dyskusja), Pokaz
Narzędzia dydaktyczne	
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Górski Paweł et al., <i>System zarządzania kryzysowego w Polsce w kontekście członkostwa w Unii Europejskiej</i>, Toruń 2019. · Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. · Ustawa z 26.04.2007r,o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U.2007,Nr.89.poz.59, z późn. zm.) · Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 15.12.2009 r., w sprawie określenia organów administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego ,oraz sposób ich funkcjonowania (Dz. U 2009, poz1810); · Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 2010-04-30, w sprawie Planów ochrony infrastruktury krytycznej(Dz. U 2010.Nr 83.poz. 541); · Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 2010-07-14, w sprawie Pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej, (MP. 2014.Nr 135.poz.906); · Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2010-04-11, w sprawie Organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, (Dz. U 2011.poz.471); zmiana w 2014r (Dz. U 2014, poz1729);

	· Zarządzenie Nr 78 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r, w sprawie organizacji i trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. (MP. 2011r. Nr 93.poz.955); · Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. 2010 r. Nr 83, poz. 540); · Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie określenia organów administracji rządowej , które utworzą Centra Zarządzania Kryzysowego (DZ.U z 2009r, poz. 1810); · Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie z 23 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 31, poz.206 z późn. zm.) · Ustawa z dnia 05.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U.01.142.1590 z późn. zm.), Ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 05.06.1998 r. (Dz. U. 1998, Nr 91, poz. 578 z późn. zm.), Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 08.03.1990 r. (Dz. U. 1990, Nr 16, poz. 95 z późn. zm.).
uzupełniająca	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego w Polsce	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego w Polsce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	System nie posiada pogłębionej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w zarządzaniu kryzysowym	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w zarządzaniu kryzysowym		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem kryzysowym	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z zarządzaniem kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z efektywnym funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z efektywnym funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy z zakresu prawa w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu prawa w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współpraca międzynarodowa i realizacja zobowiązań sojusznicznych w ramach zadań Zarządzania Kryzysowego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z systemami rozwiązań z zakresu zarządzania kryzysowego w innych krajach. Zaznajomienie z rolą i zadaniami UE i NATO w zakresie zarządzania kryzysowego. Ze współpracą międzynarodową i realizacją zadań sojusznicznych w ramach zarządzania kryzysowego wynikającą ze zobowiązań sojusznicznych. Zapoznanie z Europejską Infrastrukturą Krytyczną. Zasadami planowania cywilnego i rodzajami planów wykonywanych na szczeblu UE i NATO w obszarze zarządzania i reagowania kryzysowego. . Pokazanie roli i zadań Rządowego Centrum Bezpieczeństwa i innych Organów i instytucji w RP w zakresie realizacji zadań sojusznicznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student posiada ogólną wiedzę na temat współpracy międzynarodowej. Wie co to są konwencje międzynarodowe. Zna zasady ich ratyfikowania przez poszczególne państwa oraz obowiązek zobowiązań i realizację zadań przez te państwa wynikające z ratyfikacji umowy międzynarodowej lub traktatu przynależnościowego do określonego sojuszu. Ma wiedzę i świadomość dotyczącą zobowiązań sojusznicznych i współpracy międzynarodowej z zakresu ochrony ludności.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_15	Ma pogłębioną wiedzę na temat współpracy międzynarodowej i realizacji zobowiązań sojusznicznych w ramach zadań zarządzania kryzysowego .	P7U_W

W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem zarządzania kryzysowego na szczeblu międzynarodowym	P7U_W
Umiejętności		
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	P7U_U
U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki współpracy międzynarodowej i realizacja zobowiązań sojuszniczych w ramach zadań Zarządzania Kryzysowego	P7U_U
U_18	Ma umiejętność posługiwania się terminologią anglojęzyczną dotyczącą zarządzania kryzysowego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu zarządzania kryzysowego	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Modele systemu zarządzania kryzysowego w wybranych państwach. 2. Kompetencje, rola i zadania Unii europejskiej w zakresie zarządzania kryzysowego. 3. System reagowania Kryzysowego NATO (NATO Crisis Response System) . 4. Proces wprowadzania przedsięwzięć NCRS w ramach NATO i proces zarządzania kryzysowego NATO. 5. NATO – wskie Planowanie obrony cywilnej w sytuacji zagrożeń (<i>Civil Emergency Planning</i> - CEP) 6. Współpraca cywilno-wojskowa państw NATO (CIMIC . <i>Civil-Military Co-operation</i>). 7. Europejski program ochrony infrastruktury krytycznej (EPOIK). 8. Zobowiązania sojusznicze Polski w ramach UE i NATO w zakresie Zarządzania Kryzysowego. Suma godzin - 10	
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Wsparcie cywilne dla operacji NATO prowadzonych na mocy postanowień Artykułu 5 Traktatu Północnoatlantyckiego (wspólna obrona)	

	2. Wsparcie dla operacji spoza Artykułu 5 (usuwanie skutków katastrof) 3. Wsparcie dla władz państwowych w przypadku katastrof 4. Wsparcie dla władz państwowych w ochronie ludności przed efektami użycia broni masowej zagłady 5. Współpraca z państwami partnerskimi w przygotowaniach i zwalczaniu skutków katastrof 6. Sygnały alarmowe - zakres przedsięwzięć wykonywanych przez organy i jednostki administracyjne w poszczególnych stopniach alarmowych . 7. Europejskie moduły ochrony ludności-przykłady zastosowania. 8. Rola i zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa i innych Organów i instytucji w RP w zakresie realizacji zadań sojuszniczych Suma godzin - 10
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, prezentacje multimedialne, konwersatorium (dyskusja), praca z tekstem, gra dydaktyczna -decyzyjna
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik multimedialny, teksty aktów prawnych, tablica kredowa
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	· Ciepliński A. , <i>Wspólna polityka bezpieczeństwa obrony Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2018. · Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (T. j. DZ. U. z 2022 r, poz.261) · Akty prawne wykonawcze do w/w ustawy o zarządzaniu kryzysowym · Aktualne Dyrektywy Parlamentu i Rady Unii Europejskiej , dotyczące przedmiotowego tematu

uzupełniająca	· Olak A. , Labuzik M. , <i>Europejska Unia Wybrane Tematy</i>, Stowarzyszenie „Nauka Edukacja Rozwój” Ostrowiec Świętokrzyski 2013; · Banasik Mirosław, Rogozińska Agnieszka (red.), <i>Teoria i praktyka bezpieczeństwa międzynarodowego: kontekst rosyjski</i>, Warszawa 2021; · Suska S., <i>Planowanie cywilne – zestaw materiałów dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe</i>” , Wyd. biblioteczne WSBiP w Ostrowcu, Ostrowiec Świętokrzyski 2013.
----------------------	---

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat współpracy międzynarodowej i realizacji zobowiązań sojusznicznych w ramach zadań zarządzania kryzysowego .	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat współpracy międzynarodowej i realizacji zobowiązań sojusznicznych w ramach zadań zarządzania kryzysowego .		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania systemem zarządzania kryzysowego na szczeblu międzynarodowym	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania systemem zarządzania kryzysowego na szczeblu międzynarodowym		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie posiada umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki współpracy międzynarodowej i realizacji zobowiązań sojuszniczych w ramach zadań Zarządzania Kryzysowego	Student posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki współpracy międzynarodowej i realizacji zobowiązań sojuszniczych w ramach zadań Zarządzania Kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada umiejętności posługiwania się terminologią anglojęzyczną	Student posiada umiejętność posługiwania się terminologią anglojęzyczną dotyczącą zarządzania kryzysowego		

	dotyczącą zarządzania kryzysowego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia międzynarodowego kontekstu zarządzania kryzysowego	Student rozumie znaczenie międzynarodowego kontekstu zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Infrastruktura krytyczna i jej ochrona	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z problematyką dotyczącą infrastruktury krytycznej zarówno krajowej jak i europejskiej infrastruktury krytycznej. Pojęciami związanymi z infrastrukturą krytyczną, systemowym jej podziale, metodologią wydzielania i typowania obiektów i systemów IK, potencjalnymi jej zagrożeniami jak i obowiązkiem jej ochrony. Planowaniem związanym z infrastrukturą krytyczną w tym z Narodowym Programem Ochrony IK i obowiązkiem wykonywania planów ochrony IK przez właścicieli oraz posiadaczy samoistnych i zależnych obiektów, instalacji lub urządzeń IK. Rolą ABW, Policji i wojska w ochronie wydzielonej IK. Nauczenie studentów praktycznych umiejętności wykonywania planów ochrony.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą pojęcia infrastruktury krytycznej. Jest w stanie wskazać obiekty infrastruktury krytycznej znajdujące się w jego otoczeniu. Ma świadomość co do wagi i znaczenia tych obiektów w funkcjonowaniu poszczególnych dziedzin gospodarki kraju ale także w zapewnieniu podstawowych potrzeby bytowych ludności. Wie, że takie obiekty są ochraniać i rozumie sens tej ochrony.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_07	Ma wiedzę na temat istoty i znaczenia oraz infrastruktury krytycznej	P7U_W

W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w zarządzaniu i ochronie infrastruktury krytycznej	P7U_W
W_13	Ma wiedzę na temat zagrożeń infrastruktury krytycznej	P7U_W
Umiejętności		
U_09	Potrafi formułować hipotezy związane ze skutecznym zabezpieczeniem infrastruktury krytycznej	P7U_U
U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką ochrony infrastruktury krytycznej	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z problematyką ochrony infrastruktury krytycznej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P7U_K
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1.Definiowanie infrastruktury krytycznej krajowej i europejskiej w aktach prawnych. Podstawy jej wydzielania oraz ochrony. 2.Charakterystyka systemów IK i ich społeczno-gospodarcze znaczenie 3. Europejska Infrastruktura krytyczna , charakterystyka i prezentacja polskiej IK jako jej części 4.Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej (NPOIK). 5. Instytucje i organy odpowiedzialne za przygotowanie i realizację NPOIK. 6. Służby bezpieczeństwa i ochrony w systemie zarządzania bezpieczeństwem IK 7. Rodzaje zagrożeń ich wpływ na IK – możliwości zapobiegania i przeciwdziałania Suma godzin - 10	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Zasady wydzielania IK według różnych aktów prawnych. Metodologia wydzielania IK według Ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. 2. Rodzaje planów ochrony IK , zasady ich wykonywania, uzgadniania i zatwierdzania. 3. Sposoby i metody siły i środki fizycznej ochrony IK oraz nowoczesne technologie i systemy bezpieczeństwa stosowane wspomagające ochronę IK. 4. Ćwiczenie praktyczne wykonywania określonych elementów Planu Ochrony wydzielonego obiektu IK według założonego scenariusza do ćwiczenia. Suma godzin - 10
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, Prezentacje multimedialne, Konwersatorium (dyskusja), Praca z tekstem, Ćwiczenie praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik multimedialny, Tekst, karty pracy - założenia do ćwiczeń
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Kisilowski Marian et al., <i>Zarządzanie bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej i ciągłością usług kluczowych państwa</i> , Warszawa 2021;

uzupełniająca	· Radziejewski R., <i>Ochrona infrastruktury krytycznej. Teoria i praktyka</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017; · Narodowy Program Infrastruktury Krytycznej; · Maciejewski Robert, <i>Problem ochrony infrastruktury krytycznej</i>, Poznań 2019; · Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego- Narodowy Program Ochrony IK. · Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (T. j. DZ. U .z 2022 r., poz.261)Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 30.04.2010 w sprawie Narodowego programu ochrony IK, Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 30.04.2010 w sprawie Planów ochrony IK; Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 14.07.2010 w sprawie Pełnomocnika do spraw ochrony.
----------------------	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada wiedzy na temat istoty i znaczenia oraz infrastruktury krytycznej	Student posiada wiedzę na temat istoty i znaczenia oraz infrastruktury krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w zarządzaniu i ochronie infrastruktury krytycznej	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w zarządzaniu i ochronie infrastruktury krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada wiedzy na temat zagrożeń infrastruktury krytycznej	Student posiada wiedzę na temat zagrożeń infrastruktury krytycznej		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi formułować hipotez związanych ze skutecznym zabezpieczeniem infrastruktury krytycznej	Student potrafi formułować hipotezy związane ze skutecznym zabezpieczeniem infrastruktury krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie posiada umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką ochrony infrastruktury krytycznej	Student posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką ochrony infrastruktury krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z problematyką ochrony infrastruktury krytycznej	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z problematyką ochrony infrastruktury krytycznej		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Służby i systemy ratownicze w Zarządzaniu Kryzysowym	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej : zakresu Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i alarmowania, działalności służb ratowniczych (straży pożarnej, WOPR, GOPR, TOPR, LPR i służb mundurowych oraz roli i zadań stowarzyszeń społecznych i PCK w lokalnych systemach zarządzania kryzysowego i w czasie prowadzenia akcji ratowniczej. Umożliwienie zdobycia wiedzy z zakresu rodzajów i kompetencji polskich służb ratowniczych, systemów wykrywania skażeń, ostrzegania i alarmowania oraz ich wzajemnej współpracy i koordynacji w trakcie prowadzonych działań ratowniczych. Zapoznanie studentów z rolą i zadaniami Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego ABW w systemie ZK , z zasadami współpracy ABW z RCB, administracją centralną i terenowymi organami zarządzania kryzysowego oraz współpracy z posiadaczami obiektów i urządzeń infrastruktury krytycznej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student ma podstawową wiedzę na temat służb i systemów ratowniczych funkcjonujących w kraju i świecie. Jest w stanie wymienić większość ich rodzajów oraz obszar ich działania. Ma świadomość i wiedzę co do słuszności istnienia służb i systemów ratowniczych. Jest w stanie określić i wyszukać podstawy prawne określające struktury, zasady działań i zadania tych służb. Student ma podstawową wiedzę na temat zagrożeń, sytuacji kryzysowej, zarządzania kryzysowego i konieczności działania służb ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_05 W_16 W_17	Ma pogłębioną wiedzę na temat roli, zadań oraz funkcjonowania służb i systemów ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym	P7U_W
Umiejętności		
U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych działań ratowniczych	P7U_U
U_09	Potrafi formułować hipotezy związane z efektywnością służb i systemów ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym	P7U_U
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem systemów i służb ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P7U_K
K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Rodzaje systemów wykrywania skażeń ,ostrzegania i alarmowania – podstawy prawne ich działania, oraz jednostki wchodzące w ich skład, rozmieszczenie tych jednostek ich podległość resortowa i terytorialna. 2. Rodzaje służb ratowniczych w Polsce-podstawy prawne ich działania , struktury organizacyjne tych służb, oraz jednostki wchodzące w ich skład, rozmieszczenie tych jednostek, ich podległość resortowa i terytorialna. 3. Rola i zadania ABW w zarządzaniu kryzysowym i ochronie infrastruktury krytycznej; 1) zasady współpracy ABW z RCB, administracją centralną i terenowymi organami zarządzania kryzysowego, 2) rola i zadania ABW w planowaniu ochrony obiektów infrastruktury krytycznej; 4. Realizacja zobowiązań sojusznich ramach zarządzania kryzysowego rola i zadania systemów wykrywania skażeń, ostrzegania i alarmowania oraz służb ratowniczych wynikająca z tych zobowiązań. Suma godzin - 10	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Zadania i sposób działania poszczególnych systemów wykrywania skażeń, ostrzegania i alarmowania. 2. Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze: 1) zasady i sposoby ogłaszania sygnałów alarmowych; 2) zasady redagowania, wydawania i ogłaszania komunikatów ; 3) zasady postępowania po ogłoszeniu oraz odwołaniu sygnału alarmowego i komunikatu ostrzegawczego. 3. Omówienie zasad działania i procedur postępowania wybranych służb ratowniczych w Polsce : - TOPR- Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe - WOPR- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe - GOPR- Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe - górnicze ratownictwo - straż pożarną - ratownictwo medyczne - ratownictwo chemiczne - ratownictwo transportowe- kolejowe i drogowe - morskie - siły ratownicze zakładów pracy (gazowe, energetyczne) - inne. 4. Udział służb i sił ratowniczych lokalnych systemach zarządzania kryzysowego, ich podległość i zasady działania w czasie prowadzenia akcji ratowniczej na danym terenie. Suma godzin - 20
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, Prezentacje multimedialne, Pokazy, Praca z tekstem,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Rzutnik multimedialny, Tekst, Karty pracy

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Zysiak-Christ Beata (red.), <i>Systemy ratownicze a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe. T. 7</i>, Wydawnictwo Akademii Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki., Wrocław 2022.
uzupełniająca	· Rysz S., <i>Ostrzeganie alarmowanie powiadamianie ratunkowe</i>, Difin, Warszawa 2017; · Kimsztal E., <i>Rodzaje systemów ratownictwa w Polsce</i>, Wydawnictwo Naukowe UMP, 2019.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	86
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat roli, zadań oraz funkcjonowania służb i systemów ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat roli, zadań oraz funkcjonowania służb i systemów ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi

	stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy na temat wybranych działań ratowniczych	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat wybranych działań ratowniczych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi formułować hipotez związanych z efektywnością służb i systemów ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym	Student potrafi formułować hipotezy związane z efektywnością służb i systemów ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem systemów i służb ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem systemów i służb ratowniczych w zarządzaniu kryzysowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi

	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Techniczne i praktyczne aspekty ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z jednym z ważniejszych elementów w zarządzaniu kryzysowym jakim jest ewakuacja. Wyeksponować jej cele i zadania w obszarze ochrony życia, zdrowia i mienia ludności a zarazem jej najistotniejszą wartość w kontekście obowiązków państwa wobec obywateli. Zaprezentować studentom przepisy prawa międzynarodowego i krajowego z zakresu ochrony ludności. Przedstawić im rys historyczny ewakuacji w Polsce. Wreszcie co najważniejsze nauczanie studentów metodologii organizacji planowania i przeprowadzania ewakuacji ludzi, mienia, zwierząt dokumentacji i dóbr kultury w zależności od rodzaju zaistniałego zagrożenia. Studenci mają poznać zasady organizacji i działania poszczególnych elementów – punktów rozwijanych w trakcie ewakuacji oraz prawne podstawy ich personalnego i materialnego obsadzania i wyposażania (role świadczeń osobistych i rzeczowych) w tym zakresie. Poznać sygnały alarmowe, rodzaje komunikatów ostrzegawczych i informacyjnych oraz inne techniki związane z prowadzoną ewakuacją. Studenci zapoznają się z obowiązującymi dokumentami (drukami kart) stosowanymi w procesach prowadzenia ewakuacji i nauczą się ich wypełniania.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student w trakcie edukacji na poziomie szkoły średniej i studiów wyższych zdobył podstawową wiedzę związaną z ewakuacją ludzi i mienia. Był uczestnikiem programowych praktycznych ewakuacji prowadzonych w placówkach oświatowych. Poznał sygnały alarmowe, komunikaty ostrzegawcze obowiązujące w procesach ewakuacji ludności. Ma świadomość co do konieczności przedsięwziąć organizacyjnych związanych z planowaniem ewakuacji przez organy i instytucje prawnie odpowiedzialne za jej prowadzenie. Zna środki techniczne, służby ratownicze, socjalne, porządkowe uczestniczące w procesie ewakuacji.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat technicznych i praktycznych aspektów ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	P7U_W
W_05 W_14	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego na rzecz przeprowadzania akcji ratunkowych	P7U_W
Umiejętności		
U_04	Potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	P7U_U
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności związanej z ochroną i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	P7U_U
U_15	Potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P7U_K
K_03	Potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w działaniach służących ochronie i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1.Ochrona ludności w świetle prawa międzynarodowego i krajowego. 2.Rys historyczny ewakuacji w Polsce. 3.Rodzaje ewakuacji. -ewakuacja doraźna -ewakuacja planowa I, II i III stopnia 4. Zasady ewakuacji ludzi z budynków Suma godzin -5	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Planowanie ewakuacji 1) Planowanie ewakuacji I i II stopnia 2) Planowanie ewakuacji III stopnia 2. Zasady opracowania planów ewakuacji (przyjęcia ludności) 3. Elementy organizacyjne ewakuacji ludności 4. Prowadzenie ewakuacji ludności 5. Charakterystyka ewakuacji zwierząt 1) Wymagania dotyczące miejsc ewakuacji, transportu i przetrzymywania zwierząt 2) Warunki transportu żywych zwierząt oraz normy żywieniowo – bytowe 6. Planowanie ewakuacji zwierząt 7. Charakterystyka ewakuacji unikalnej aparatury i dokumentacji naukowej oraz ważnej dokumentacji technicznej i technologicznej 8. Zabezpieczenie logistyczne ewakuacji 9. Ewakuacja dóbr kultury w okresie zagrożenia i konfliktu zbrojnego. 10. Ewidencja podczas ewakuacji 1) Wzór karty ewakuacji, 2) Karta ewidencji osób ewakuowanych 3) Karta ewidencji ewakuowanych grup osób 4) Karta ewidencji ewakuowanych zwierząt 5) Karta ewidencji ewakuowanego mienia 6) Karta ewidencji ewakuowanej unikalnej aparatury, urządzeń i dokumentacji naukowej Suma godzin - 25
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, Prezentacje multimedialne, Konwersatorium (dyskusja), Praca z tekstem,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Rzutnik multimedialny, Tekst, Karty pracy

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Gromek Paweł, Teoria organizacji bezpieczeństwa na przykładzie masowej ewakuacji ludności, Warszawa 2017. · Konwencje genewskie z <u>12 sierpnia 1949</u> roku o ochronie ofiar wojny i Protokoły dodatkowe I i II z <u>1977</u> r. do Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 Protokół dodatkowy III z <u>2005</u> r. do Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 Konwencja Haska z 14 maja 1954 roku o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego wraz z regulaminem wykonawczym
uzupełniająca	· Michailiuk Bogdan, <i>Ochrona ludności. Wybrane problemy</i>, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa 2017. · Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami · Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 5 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153);

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	35
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	86
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat technicznych i praktycznych aspektów ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat technicznych i praktycznych aspektów ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego na rzecz przeprowadzania akcji ratunkowych	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego na rzecz przeprowadzania akcji ratunkowych		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytej wiedzy na temat ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę na temat ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów oraz wykonywać zadania w działalności związanej z ochroną i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania w działalności związanej z ochroną i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w	Student potrafi uczestniczyć w dyskursie dotyczącym ochrony i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		

	sytuacjach kryzysowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w działaniach służących ochronie i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w działaniach służących ochronie i ewakuacji mienia i ludzi w sytuacjach kryzysowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współpraca i współdziałanie cywilno- wojskowe w Zarządzaniu Kryzysowym	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV	
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką związaną z udziałem i rolą Sił Zbrojnych w systemie zarządzania kryzowego. Pokazanie miejsca i roli Ministra Obrony Narodowej w Krajowym Zespole Zarządzania Kryzysowego , w budowie i tworzeniu Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej. Z wojskową infrastrukturą krytyczną i zasadami jej wydzielania. Rolą i zadaniami Sił Zbrojnych RP w ochronie infrastruktury krytycznej. Podanie podstaw prawnych do tworzenia w resorcie obrony narodowej Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Centrum Zarządzania Kryzysowego MON oraz zaprezentowanie ich struktury i zadań. Planowania na szczeblu MON zasad wydzielania i użycia sił zbrojnych do zadań związanych z ZK oraz zasad ich działania w prowadzeniu akcji ratowniczych. Rolą wojewody w zakresie planowania użycia SZ, wnioskowania o ich użycie . Zaprezentowanie studentom zadań i obszarów działalności Sił Zbrojnych oraz zadań Wojsk Obrony Terytorialnej w czasie prowadzenia działań ratowniczych na danym terenie . Obowiązków cywilnych władz lokalnych na rzecz Sił Zbrojnych i zasad współdziałania pomiędzy władzami lokalnymi a dowódcami wydzielonych pododdziałów wojskowych .	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student na etapach dotychczasowej edukacji zdobył podstawową wiedzę na temat Sił Zbrojnych RP. Jest świadomy o zadaniach sił zbrojnych w okresie pokoju na rzecz ochrony ludności. Był bezpośrednim świadkiem lub widział w mediach udział Sił Zbrojnych w prowadzeniu akcji ratowniczych w sytuacjach kryzysowych zaistniałych na danym obszarze kraju . Student jest świadomy, że użycie sił wojska i ich działanie w akcjach ratowniczych na danym obszarze (terenie) wymaga współdziałania władz cywilnych administrujących - zarządzających danym terenem, że to współdziałanie poprzedzone jest wykonanymi wcześniej dokumentami planistycznymi i ustalonymi procedurami postępowania.	
Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_07 W_16	Ma pogłębioną wiedzę na temat zasad i procedur współpracy i współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym	P7U_W
W_05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w zarządzaniu kryzysowym	P7U_W
Umiejętności		
U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym	P7U_U
U_14	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy związane z oceną efektywności współdziałania cywilno-wojskowego w Zarządzaniu Kryzysowym	P7U_U
U_16	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej problematyki współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P7U_K
K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Rola Ministra Obrony Narodowej w Krajowym Zespole Zarządzania Kryzysowego , w budowie i tworzeniu Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej. 2. Skład Systemu Zarządzania Kryzysowego Resortu Obrony Narodowej. 1) Zespół Zarządzania Kryzysowego Ministra Obrony Narodowej; 2) Zespół Łącznikowy Ministerstwa Obrony Narodowej; 3) Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych (pełniące funkcje Centrum Zarządzania Kryzysowego MON); 4) Centrum Zarządzania Kryzysowego Służby Kontrwywiadu Wojskowego; 5) Centrum Zarządzania Kryzysowego Służby Wywiadu Wojskowego; 6) Organy dowodzenia dowództw, komend, sztabów, inspektoratów, związków taktycznych, baz oraz jednostek	

	wojskowych wydzielające siły i środki na potrzeby realizacji zadań zarządzania kryzysowego; 3. Siły i środki resortu obrony narodowej wydzielane do realizacji zadań zarządzania kryzysowego. 4. Wojska Obrony Terytorialnej WOT w Systemie Zarządzania Kryzysowego . 5. Planowanie na szczeblu MON w zakresie wydzielania wojsk do działań ratowniczych. Suma godzin - 5
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Planowanie na szczeblu województwa w zakresie wydzielania wojsk do działań ratowniczych. 2. Zasady procedury wnioskowania o udział wojska w działaniach ratowniczych i osoby kompetentne w tym zakresie 3. Obszary działania , zakres , rodzaje zadań i czynności wojska w akcjach ratowniczych. 4. Obowiązki cywilnych władz lokalnych na rzecz Sił Zbrojnych działających na ich terenie oraz zasady współdziałania pomiędzy władzami lokalnymi a dowódcami wydzielonych pododdziałów wojskowych . 5. Rola i miejsce WOT w lokalnych systemach ZK. Suma godzin - 5
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, prezentacje multimedialne,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik multimedialny,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Panek B., <i>Wybrane problemy współpracy cywilno – wojskowej na poziomie operacyjnym</i>, Warszawa 2008.
uzupełniająca	· Decyzja Nr 245/MON z dnia 7 lipca 2010 r. Dz.Urz.MON.2010.14.183)w sprawie tworzenia Zespołu Zarządzania Kryzysowego MON; · Decyzja Ministra Obrony Narodowej z 25 czerwca 2018 r., w sprawie włączenia Wojsk Obrony Terytorialnej w System Zarządzania Kryzysowego resortu obrony narodowej.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	5
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	5
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	9
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat zasad i procedur współpracy i współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad i procedur współpracy i współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w zarządzaniu kryzysowym	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w zarządzaniu kryzysowym		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym	Student potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać zdobytej wiedzy, formułować oraz rozwiązywać problemów związanych z oceną efektywności współdziałania cywilno-wojskowego w Zarządzaniu Kryzysowym	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę, formułować oraz rozwiązywać problemy związane z oceną efektywności współdziałania cywilno-wojskowego w Zarządzaniu Kryzysowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej problematyki współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym	Student posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej problematyki współdziałania cywilno-wojskowego w zarządzaniu kryzysowym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Gra decyzyjna- budowa lokalnego systemu zarządzania kryzysowego
Rok studiów, semestr	Rok studiów: II Semestr studiów: IV
Studia: drugiego	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Gra decyzyjna w zarządzaniu kryzysowym polega na rozpatrywaniu przez ćwiczących (na przykład gminny zespół zarządzania kryzysowego) szeregu problemów węzłowych dotyczących prognozowania zagrożeń, przygotowania do zarządzania w sytuacji kryzysu, wypracowania wszelkich danych, umożliwiających decydentowi, np. wójtowi, podjęcie optymalnej decyzji, reagowania w trakcie wystąpienia kryzysu, a także przywrócenie stanu pierwotnego. Gra decyzyjna może na przykład przebiegać w formie wcześniej przygotowanych pytań i dotyczyć przyjętego planu zarządzania kryzysowego (lub jego wybranej części), a konstruktywne wnioski mogą stanowić podstawę jego modyfikacji . Celem niniejszej gry decyzyjnej będzie nauczanie studentów grupowego wykonania (zbudowania) lokalnego systemu zarządzania kryzysowego dla określonej jednostki administracyjnej podanej w założeniu do ćwiczeń. Praktyczne wykonanie wskazanych elementów lokalnego Planu Zarządzania Kryzysowego. Przeprowadzona gra decyzyjna pozwoli studentom na praktyczne wdrożenie teorii w warunkach wolnych od ryzyka, znacznie przyspieszają proces uczenia się zrozumienia od strony praktycznej sensu i celu zarządzania kryzysowego. Wykładowcy da możliwość szybkiej oceny skuteczności działania uczestników w poszczególnych grupach i porównania osiągniętych wyników z wynikami innych uczestników gry.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Student ma wiedzę i świadomość potrzeby szkolenia się w określonych dziedzinach. Jest w stanie wymienić różne formy szkoleń. Wie, że gra decyzyjna jest aktywną metodą szkolenia określonego zespołu ludzi. Jest świadomy, że poprzez prowadzenie gier decyzyjnych sprawdza się i udoskonala wcześniej zaplanowane czynności, procedury postępowania ludzi, zespołów ludzkich, służb i systemów ratowniczych, planowanych do działania na określone rodzaje zdarzeń i sytuacji kryzysowych. Student ma podstawową wiedzę o lokalnym systemie zarządzania kryzysowego, a szczególnie o systemie funkcjonującym na terenie jego zamieszkania.

Symbol odniesienia do efektów uczenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów uczenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_17	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu praktycznych aspektów budowy lokalnego systemu zarządzania kryzysowego	P7U_W
W_18	Ma pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania lokalnym systemem zarządzania kryzysowego	P7U_W
W_12	Zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	P7U_W
Umiejętności		
U_12	Potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami w trakcie gry decyzyjnej	P7U_U
U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie, przejawiając te umiejętności w grze decyzyjnej	P7U_U
U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas gry decyzyjnej związanej z problematyką zarządzania kryzysowego	P7U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P7U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1.Systemy zarządzania kryzysowego organizowane na poszczególnych poziomach administracji publicznej 2. Rola i zadania Organów kierujących jednostką administracji publicznej - Prezesa Rady Ministrów	

	- Ministrów i kierowników organów centralnych - wojewodów - starostów - prezydentów, burmistrzów i wójtów gmin 3. Rola i zadania jednostek ZK, - Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, - centrów zarządzania kryzysowego, - zespołów zarządzania kryzysowych 4. Multimedialna prezentacja Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Suma godzin - 10
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Trzyvariantowe założenie do gry-ćwiczenia 2. Elementy składowe Lokalnego Systemu Zarządzania Kryzysowego LSZK 3. Założenia i uwarunkowania wyjściowe niezbędne do budowy LSZK 4. Wytwarzanie zarządzeń Prezydenta, burmistrza i wójta gminy w sprawie powołania Zespołu Zarządzania Kryzysowego gminy 5. Praktyczna budowa (wykonywanie) Planu Zarządzania Kryzysowego gminy i jego wybranych elementów I. PLAN GŁÓWNY 1. Charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich występowania - siatka zagrożeń - siatka bezpieczeństwa - mapa zagrożeń 2. Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego 3. Zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych II. ZESPÓŁ PRZEDSIĘWZIĘĆ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWYCH 1. Zadania w zakresie monitorowania zagrożeń 2. Procedury zarządzania i reagowania określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych 3. Współdziałanie pomiędzy podmiotami zarządzania i reagowania kryzysowego III. ZAŁĄCZNIKI FUNKCJONALNE PLANU GŁÓWNEGO 1. Standardowe Procedury Operacyjne (SPO) realizowane przez wójta w systemie zarządzania kryzysowego 2. Organizacja łączności 3. Zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń

	4. Organizacja ewakuacji z obszarów zagrożonych 5. Organizacja ratownictwa, opieki medycznej i społecznej 6. Zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód 7. Priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej Suma godzin - 30
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, Prezentacje multimedialne, Konwersatorium (dyskusja), Praca z tekstem, Gra dydaktyczna -decyzyjna
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, Rzutnik multimedialny, Tekst, Karty pracy - założenia do ćwiczeń
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	· Falecki J., <i>Organizacja gier decyzyjnych w zarządzaniu kryzysowym</i> , Wyd. Wyższa Szkoła Humanitas, Sosnowiec 2015.
uzupełniająca	· Zagórska Anna, <i>Gry decyzyjne narzędziem w naukach o bezpieczeństwie</i> , Warszawa 2021; Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	30
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	40
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	30
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów uczenia z przedmiotu

Efekt uczenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3 - 3,5	Na ocenę 4 - 4,5	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma pogłębionej wiedzy z zakresu praktycznych aspektów budowy lokalnego systemu zarządzania kryzysowego	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu praktycznych aspektów budowy lokalnego systemu zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada pogłębionej wiedzy na temat efektywnego zarządzania lokalnym systemem zarządzania kryzysowego	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat efektywnego zarządzania lokalnym systemem zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zasad przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia	Student zna zasady przedsiębiorczego i kreatywnego myślenia		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami w trakcie gry decyzyjnej	Student potrafi pracować zespołowo, pełniąc różne funkcje w grupie, w tym rolę lidera i postępować adekwatnie do wymagań związanych z realizowanymi obowiązkami w trakcie gry decyzyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwój własnych kompetencji zawodowych oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie, przejawiając te umiejętności w grze decyzyjnej	Student potrafi planować systematycznego rozwój własnych kompetencji zawodowych oraz ukierunkowywać inne osoby w tym zakresie, przejawiając te umiejętności w grze decyzyjnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej podczas	Student posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas gry decyzyjnej związanej z problematyką zarządzania kryzysowego		

	gry decyzyjnej związanej z problematyką zarządzania kryzysowego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		